

DIAGNOSE PARA A ELABORACIÓN DO 1º PLAN DE IGUALDADE I.E.S A XUNQUEIRA 1

1.INTRODUCCIÓN	3
2.CONTEXTUALIZACIÓN NORMATIVA E DO CENTRO	11
2.1- Contextualización lexislativa:	12
a) Normativa Estatal:	12
b) Normativa autonómica:	13
2.2. Contextualización da contorna:	14
2.3.Obxectivos coeducativos nos plans do Centro:	17
a)Dentro do Plan de Convivencia	17
b) Dentro do Plan de Acción Titorial	17
c) Dentro das Normas de Organización e Funcionamento do Centro	18
d) Dentro do Plan Educativo de Centro	18
3. ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO EN RELACIÓN COA IGUALDADE DE XÉNERO,COA VIOLENCIA DE XÉNERO E COA LGTBFobia	20
3.1 Representación do profesorado nos órganos de decisión desagregado por sexo	20
3.2 Actividades coeducativas realizadas no curso 2018-2019	26
3.3.- Análise das enquisas realizadas a:	30
Profesorado	30
Alumnado	38
Familias	46
4. OBXECTIVOS COEDUCATIVOS DESENVOLVIDOS A TRAVÉS DO PLAN (despóis de realizada a diagnose)	56
5. CONSIDERACIÓNS FINAIS	57

1.INTRODUCCIÓN

A igualdade de oportunidades e de responsabilidades é un dereito de todas as persoas, polo que educar as diferentes xeracións para chegar a acadala, tamén é un deber das e dos docentes deste país. E o camiño vai ser o da coeducación, o único xeito de previr, desde idades moi temperás, as discriminacións derivadas da desigualdade entre mulleres e homes.

A coeducación é o conxunto de contidos, obxectivos e estratexias de intervención

educativa intencionada, desenvolvidos por calquera axente educativo, con obxecto de promover un desenvolvemento persoal libre da limitación imposta polos estereotipos de xénero e de producir cambios profundos no pensamento, as actitudes, o comportamento, a visión e interpretación do mundo nas persoas, Trátase de previr, compensar ou erradicar aquelas desigualdades nos seres humanos, que non teñen outra xustificación mais que a inercia da discriminación por razón de sexo propia da cultura androcéntrica e patriarcal.

Unha coeducación de calidade, desde un enfoque integral, debe asumir nos seus contidos todos los aspectos como son a inclusión das mulleres en nos currículums educativos (mulleres na historia e historia das mulleres), educación afectivo-sexual, a ensinanza do reparto das tarefas domésticas, a normalización e integración da diversidade sexual, el desenvolvemento de novos modelos de masculinidade alonxados do modelo patriarcal e violento, a resolución pacífica dos conflitos, a non deserción de mulleres cara as carreiras técnicas ou científicas por razóns de sexo, as medidas de discriminación positiva de xénero ou a análise e rexeitamento de estereotipos de xénero discriminatorios nos medios de comunicación, entre outros.

O primeiro paso para levar a práctica unha escola coeducativa é tomar conciencia, ademais de ser constante no obxectivo marcado. Mais tampouco son

---

boas as présas, pois esta é unha semente da que se tarda un chisco en ver os froitos.

Polo tanto, conseguir que o noso centro sexa coeducativo vai ser unha labor ardua, na maioría dos casos, pero tremendamente ilusionante e satisfactoria. Exixe cambios a nivel de organización, de metodoloxía empregada e de contidos curriculares, pero non debemos esquecer que este traballo vai supor un cambio de perspectiva na visión que ten da realidade o noso alumnado e esa é a maneira de construír un mundo máis xusto e igualitario, onde os proxectos de vida das nosas alumnas e alumnos se asentem sobre a liberdade e o respecto.

O IES A Xunqueira conta cunha traxectoria de traballo en temas de igualdade dende o ano 2000, detallado na páxina web do Centro, no ámbito de actividades, co historial que se especifica a continuación:

- Curso 2.000 – 01 un grupo de profesoras e profesores traballan entre eles e co alumnado para avanzar na igualdade de oportunidades de mulleres e homes; nese curso elabóranse dúas unidades didácticas baseadas no visionado das películas “Mi vida en rosa” de Alain Berliner e “Billy Elliot” de Stephen Daldry.
- No curso 2.001 – 02 preséntanse varios murais de gran formato, realizados de xeito colectivo polo alumnado de E.S.O. nas clases de Educación Plástica con motivo do día 8 de marzo; estes traballos estiveron expostos nos corredores do instituto.
- No curso 2.002 – 03 continúan a apoiarse na área de Educación Plástica para realizar, de novo, traballos gráficos e deseños relativos o día Internacional da Muller. Ese ano participan tamén as alumnas e alumnos de 2º de Bacharelato de Artes con elaboración de cómics, a partir dun texto da obra “Casa de muñecas” de Henry Ibsen.
- No curso 2.003 – 04 embárcanse nun proxecto experimental, ofrecido polo SGI a dous institutos de Galicia, a “Xunqueira 1” de Pontevedra e o “Otero Pedraio” de A Coruña, consistente en traballar con toda a comunidade

---

educativa, pais e nais, profesorado e alumnado, baixo o título de “Prevención da violencia de xénero na poboación adolescente”. Un equipo multidisciplinar, dirixido por Erick Pescador, responsabilizouse deste proxecto que durou de novembro a maio.

- No curso 2.004 – 05 voltan a decorar os corredores do instituto pero non só o día 8 de marzo; comezan xa o 25 de novembro, día “Contra a Violencia de Xénero”.
- No curso 2.005 – 06 constitúese, un grupo de traballo dependente do CEFORE, formado por 10 profesoras e profesores para afondar no tema “Organización e funcionamento dun centro educativo desde unha perspectiva de xénero e multicultural”; como resultado saíron tres aportacións elaboradas en pequenos grupos: Multiculturalidade, Violencia entre iguais e Discriminación sexista na linguaxe no ámbito educativo.
- No curso 2006 – 07 presentamos o proxecto “Mellorar en igualdade para previr a violencia de xénero” dentro do Plan Valora – Igualdade, que resultou premiado e permitiunos comezar a levar a práctica no noso centro as conclusións do traballo do ano anterior, expresadas a modo de decálogo.
- No curso 2007-2008 continúaase a traballar a prol da igualdade dentro do Plan Valora, de novo, para afondar en aspectos que quedaron iniciados como os obradoiros de corresponsabilidade, a biblioteca de igualdade ou a implicación das familias pero para abordar, fundamentalmente, os cambios necesarios do estereotipo masculino. Preséntase un proxecto para desenvolver ao longo de dous cursos, 2007-2008 e 2008-2009, titulado “Máis alá dos xéneros”, no que aínda está comprometido un amplo grupo de profesores e profesoras do centro.
- No curso 2008-2009 remátase o proxecto “Mais alá dos xéneros”, que dou pé a un gran número de actividades e moi diversas, que foron recollidas nunha completa memoria realizada polo coordinador do proxecto, Manuel Rozados e pola Vicedirectora, Luisa Fernanda Aris. Durante este mesmo

---

curso quedou incluído o "Decálogo ou Propostas para un bo funcionamento do centro desde unha perspectiva de xénero" no PEC do noso Instituto, e coñecemos os resultados da enquisa realizada pola Sociedade Galega de Sexoloxía ao alumnado do centro sobre "Educación e hábitos sexuais na adolescencia".

- No curso 2009-2010 continúanse a consolidar os "Obradoiros de Corresponsabilidade" que desde hai varios anos se veñen realizando no mes de marzo, coincidindo coa celebración do Día Internacional da Muller ; e tentamos conseguir unha maior implicación das familias neste tema coa colaboración dos obradoiros realizados desde o Servizo Municipal de Benestar Social, así como coa colaboración da ANPA en todas estas actividades.
- No curso 2010-2011 dase un novo pulo ao traballo dentro do centro coa creación dunha comisión ou grupo de profesorado que, coordinado por dúas profesoras responsables deste tema no seo do Consello Escolar, impulsa, propón e organiza as diversas actividades que ao longo do ano imos realizando; e ademáis coa intención de dar a estas propostas un carácter interdisciplinar e de interrelación cos outros proxectos que existen no centro como o Proxecto Lector, o Proxecto Lingüístico e o Plan de Convivencia, de xeito que a coeducación e a igualdade de homes e mulleres sexa algo transversal e presente no día a día do noso centro escolar.
- No curso 2011-2012, os esforzos de anos anteriores continuaron a enraizar dentro da comunidade educativa do Centro, e deste xeito no reaxuste que se tivo que realizar no equipo directivo polo traslado a outro centro da profesora Luisa Fernanda Aris, que viña desempeñando a función de vicedirectora, foi substituída pola profesora Belén Herrero, mantendo así a paridade na composición do equipo directivo. O recoñecemento a andaina do IES A Xunqueira pola igualdade e a coeducación teñen sona e por iso forman parte da Mesa Municipal contra

---

a Violencia de Xénero, representando aos centros de secundaria; un intento máis de xuntar vontades que eliminen as desigualdades entre homes e mulleres, comezando polo ensino.

Ademáis o centro foi premiado, xunto con outros dous centros galegos, na convocatoria do Premio Irene: “La paz empieza en casa”, convocado polo Ministerio de Educación, pola nosa traxectoria e compromiso na educación para a igualdade de homes e mulleres.

- No curso 2012-2013, continúaase a traballar neste eido, a través do recentemente creado Plan PROXECTA para desenvolver as competencias básicas e a educación en valores, no Programa QUÉROTE+, responsabilidade da Consellería de Traballo e Benestar.

Dentro do Plan Educativo de Centro inclúense propostas para un funcionamento do centro dende unha perspectiva de xénero, tales como:

1. Paridade no equipo directivo
2. Garantir a formación en igualdade tanto ao profesorado como á dirección.
3. Na representación do alumnado debería procurarse que nos grupos mixtos houbera unha alumna e un alumno compartindo os postos de delegado/a e subdelegado/a
4. Debería terse en conta o número de alumnas e alumnos en cada grupo e procurar equilibrar a súa presenza como algo necesario para unha boa convivencia e unha boa aprendizaxe.
5. A promoción de xogos cooperativos no centro e actividades de lecer no horario non lectivo onde se favorezan as relacións igualitarias entre rapazas e rapaces.
6. Posibilidade nos primeiros cursos da ESO da realización de actividades que fomentarán a igualdade, como a realización de tarefas domésticas (pasar o ferro, lavar, cociñar, limpar, coser..) ou a aprendizaxe no coidado de familiares e maiores nas horas de titoría.

-
7. Enriquecemento do contido curricular coas contribucións ao coñecemento humano realizadas polas mulleres no pasado e no presente.
  8. Implicar ós pais e nais na educación non sexista dos seus fillos e fillas colaborando coas titorías.

Dentro do Plan de Convivencia

Na concreción do plan, no apartado de “obxectivos, fins e principios do plan”, o apartado b) especifica:

“A práctica de valores cívicos e democráticos (respecto polas demais persoas, respecto polo mobiliario e polos bens comúns, tolerancia crítica, solidariedade, dereitos humanos, medio natural, igualdade entre homes e mulleres,...)”

Dentro dos obxectivos xerais do plan, o quinto deles é mellorar as relacións de igualdade e evitar as discriminacións sexistas.

Dentro dos dereitos do alumnado atópase, coma primeiro punto, recibir unha formación integral e coeducativa que asegure o pleno desenvolvemento da súa personalidade.

Dentro das Normas de Organización e Funcionamento do Centro

Noméase a creación dun grupo de alumnado voluntario que formarían o Consello de Igualdade e da Muller Nova do Centro.

As funcións do Consello son:

1. Propor ou desenvolver diferentes actividades (traballo de investigación, enquisas, cartelería, cómics, prensa, guións para radio ou televisión), ou facer propostas de temas a tratar nas diferentes campañas conmemorativas como o 11 de febreiro Día da Muller científica, 8 de Marzo Día Internacional da Muller, 25 de novembro Contra a violencia de xénero, etc., cunha implicación activa en Igualdade.

2. Comprometerse a recoñecer, denunciar e loitar contra a violencia, o maltrato, o abuso e a desigualdade, e a informar ó resto do alumnado sobre esta temática.
3. Ter algún encontro con Consellos de Igualdade de outros centros de Pontevedra.
4. Asistir as xornadas de formación previa de 2 horas durante tres días, fora do horario lectivo, que serán impartidas por persoal do Concello.

Así para o noso Centro propoñemos que o Consello de Igualdade esté formado do seguinte xeito:

- As persoas representantes do alumnado serán entre 10/15.
- Sempre serán persoas voluntarias.
- No caso de existir maior número de solicitudes que prazas, buscaríase chegar a un acordo para axustarse ao máximo establecido pero que todos/as poidan colaborar nalgunha actuación das que se leven a cabo.
- No caso de baixas durante o curso, poderán ser cubertas por outro alumnado.
- O alumnado, prioritariamente, será de entre 2º da ESO e 1º de Bacharelato.
- Por parte do profesorado estarán presentes a Orientadora do Centro, así como a/o Coordinador/a do Centro para temas de igualdade, e tódalas persoas voluntarias que manifesten interese en participar.

Dentro do Plan de Acción Titorial,

Dentro do Programa Operativo, nas actuacións xerais para todos os cursos, noméanse temas de coeducación e corresponsabilidade.

No punto 5.3.3. "Integración dos módulos transversais e valores" a través dos días de especial interese educativo e cultural, as festas tradicionais e celebracións propias do centro. Dentro dos obxectivos específicos atópase a

contribución de maneira especial á educación de valores morais e cívicos, entendida como un proceso coeducativo ao servizo da formación de persoas capaces de construír racional e autonomamente o seu propio sistema de valores e, a partir deles, capaces tamén de facer xuízos críticos da realidade que lles toca vivir, e intervir para transformala e melloralala. O Centro conta cun protocolo de identidade de xénero elaborado tamén pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria. Todos estes contidos e obxectivos coeducativos atópanse aloxados na web do centro á disposición de quen queira consultalos como medio de difusión.

2.CONTEXTUALIZACIÓN NORMATIVA E DO CENTRO

O IES “A xunqueira I” atópase situado na rúa Alexandre Bóveda nº 1, na cidade de Pontevedra, nunha zona estudiantil, ao carón doutros centros de primaria e secundaria, as facultades do Campus de Pontevedra, o Centro de Formación e Recursos, e a Escola Oficial de Idiomas.

Polas súas características xeográficas e sociais, pódese incluír na categoría de “centro de carácter periférico mixto”, é dicir, está situado nun ensanche escolar da cidade, próximo ao ámbito rural circundante.

Na orixe, estaba destinado a acoller o excedente de poboación escolar de bacharelato dos últimos anos setenta e, coa súa creación, rompeuse a dicotomía tradicional representada polos institutos masculino e feminino da cidade. Co paso do tempo, adquiriu un carácter “rururbano” polas características do seu alumnado, procedentes nun

60% das parroquias rurais do municipio e das áreas rurais da periferia; nun 30%, da área suburbana de Pontevedra; e nun 10%, das áreas residenciais da cidade.

A creación de centros de ensino secundario na parroquia de Monteporreiro ou no veciño concello de Poio, así como o IES Torrente Ballester, contribuíu en grande medida á redución e modificación das características do alumnado.

No que atinxe ao contorno socioeconómico do centro, este é de carácter medio/baixo, no que predominan as familias con estudos primarios e pertencentes ao medio rural próximo ao instituto; de feito, a maioría do alumnado utiliza transporte para asistir a clase.

Atendendo ás profesións de pais e nais, predominan os que xiran arredor do ámbito manual-asalariado, é menos común o pai ou nai funcionarios, e só existe unha pequena cantidade de profesións liberais. Finalmente, hai que subliñar a elevada porcentaxe de nais que son amas de casa

No que respecta ao alumnado, reciben das familias o apoio e os medios para a súa formación e estudos. Sobre estes últimos, a maioría pensa continualos na universidade.

De especial interese é o feito de que se atopan adscritos ao IES “A Xunqueira I” os seguintes centros de educación primaria: “CEIP A Xunqueira I”, de Pontevedra, “CEIP Pedro Antonio Cerviño”, de Campo Lameiro, “CEIP de Parada-Campañó” y “CEIP Plurilingüe San Benito de Lérez”.

Este instituto, na actualidade, acolle os seguintes grupos e modalidades de ensino: Educación Secundaria Obligatoria (1º, 2º, 3º e 4º), Bacharelato (Ciencias naturais e da saúde, Ciencias tecnolóxicas, Ciencias Sociais, Humanidades e Artístico) e un Ciclo Medio de Laboratorio.

Este ano atópanse matriculados ao redor de 600 rapaces e rapazas, e conta con 60 profesores e profesoras agrupados en 18 departamentos didácticos. A maior parte das horas lectivas concéntranse durante as mañás; por iso, entre as 9 e as 14:30, cun recreo de media hora ás 11: 30 horas, todos os cursos asisten a seis sesións de clase de 50 minutos. As restantes sesións, ata completar os seus horarios, sitúanse nas tardes do luns, a excepción dos grupos do Ciclo Medio, que presentan características especiais.

2.1- Contextualización lexislativa:

A fundamentación lexislativa para a elaboración do presente Plan de Igualdade baséase na seguinte normativa vixente:

a) Normativa Estatal:

- Constitución española de 1978.
- Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.
- Lei orgánica 1/2004, do 28 de decembro, de medidas de protección integral contra a violencia de xénero.
- Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade efectiva de mulleres e homes.

-
- Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa.
  - Declaración universal sobre dereitos humanos, Declaración dos dereitos da infancia e Convención sobre os dereitos da infancia.
  - Lei 30/2003, do 13 de outubro, sobre medidas para incorporar a valoración do impacto de xénero nas disposicións normativas que elabore o goberno (BOE 14/10/2003. Núm. 246)

b) Normativa autonómica:

- I Plan de actuacións para a Igualdade nos centros educativos de Galicia 2016-2020.
- Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade • educativa.
- Lei orgánica 6/1981, do 6 de abril, de estatuto de autonomía para Galicia.
  - Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia
- Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade.
- Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero.
- Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia.
- Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar.

- Lei orgánica 8/2015, do 22 de xullo, de modificación do sistema de protección á infancia e á adolescencia.
- Lei 7/2004, de 16 de xullo, galega para a igualdade de mulleres e homes.
- Lei 2/2007, do 28 de marzo, do traballo en igualdade das mulleres de Galicia.
- Protocolo de coordinación e cooperación institucional fronte a violencia de xénero na Comunidade Autónoma de Galicia. Observatorio Galego de Violencia de Xénero (2017).
- VII Plan Estratéxico de Galicia para a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes 2017-2020.

2.2. Contextualización da contorna:

O instituto A Xunqueira I, que foi inaugurado no ano 1978, é un centro de secundaria onde se imparten os catro cursos da ESO, as tres especialidades de Bacharelato e un CM de Laboratorio . Conta con 62 profesores e profesoras e con 8 persoas desempeñando as tarefas de administración e servizos.

Está situado no Campus Universitario de Pontevedra e foi o primeiro centro que implantou a ESO na cidade e un dos dous co Bacharelato de Arte.

Conta tamén cunha longa traxectoria de participación en programas (PROA, Plan Valora-Igualdade, Interreg, Comenius,...) e en actividades innovadoras (Seccións Bilingües, programa CUALE, Obradoiros de Corresponsabilidade,...) e de intercambios europeos.

Dadas as características particulares do centro, que recolle alumnado de moi distintas procedencias (do ámbito rural, urbano e alumnado inmigrante) é de vital importancia o

traballo pola integración, pola convivencia e a igualdade promovendo as mesmas oportunidades as rapazas e os rapaces.

Poboación segregada por sexo na localidade de Pontevedra

Segundo a gráfica que vemos a continuación na localidade de Pontevedra residen 39.189 homes e 43.613 mulleres.

Tabla	Gráfico	Mapa		
			Hombres	Mujeres
			2018	2018
36038 Pontevedra			39.189	43.613

Tabla recollida do INE o día 4 de novembro de 2019

Poboación no rango de idade dos I.E.S

Como podemos observar na gráfica, na localidade de Pontevedra hai 3.642 persoas que encaixan nos parámetros de idade dos IES, sendo 1.856 homes e 1.786 mulleres.

Tabla	Gráfico	Mapa	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
Ambos sexos											
36038-Pontevedra			3.915	4.123	3.820	3.642	4.255	4.645	6.140	7.420	7.067
Hombres											
36038-Pontevedra			2.025	2.081	1.957	1.856	2.219	2.350	3.003	3.644	3.376
Mujeres											
36038-Pontevedra			1.890	2.042	1.863	1.786	2.036	2.295	3.137	3.776	3.691

Tabla recollida do INE o día 4 de novembro de 2019.

Taxa de emprego da poboación de Pontevedra

Na taxa de emprego na cidade de Pontevedra, como se observa na seguinte gráfica hai unha diferenza significativa entre a taxa de emprego entre homes e mulleres, sendo a dos primeiros dun 52,41% e a das mulleres un 42,27%, con case 10 puntos porcentuais de diferenza a favor da poboación masculina.

Tasa de empleo de la población							
	2019T3	2019T2	2019T1	2018T4	2018T3	2018T2	2018T1
Hombres							
36 Pontevedra	52,41 ¹	50,45 ¹	49,32 ¹	50,61 ¹	50,79 ¹	49,48 ¹	47,90 ¹
Mujeres							
36 Pontevedra	42,27 ¹	42,11 ¹	41,12 ¹	41,03 ¹	41,65 ¹	41,65 ¹	39,84 ¹

Tabla recollida do INE o día 4 de novembro de 2019. Taxa de actividade, paro e emprego en Pontevedra.

Taxa de actividade, paro e emprego en Pontevedra.

Tasas de actividad, paro y empleo por provincia y sexo

Unidades: Tasas

Tasa de actividad							
	2019T3	2019T2	2019T1	2018T4	2018T3	2018T2	2018T1
Hombres							
36 Pontevedra	59,07 ¹	58,64 ¹	58,06 ¹	58,40 ¹	58,58 ¹	58,22 ¹	57,81 ¹
Mujeres							
36 Pontevedra	49,87 ¹	49,33 ¹	49,37 ¹	48,58 ¹	49,66 ¹	50,68 ¹	49,98 ¹

Tabla recollida do INE o día 4 de novembro de 2019

2.3.Obxectivos coeducativos nos plans do Centro:

a)Dentro do Plan de Convivencia

Na concreción do plan, no apartado de obxecto, fins e principios do plan establécese:

a práctica de valores cívicos e democráticos (respecto polas demais persoas, respecto polo mobiliario, e polos bens comúns, tolerancia crítica, solidariedade, dereitos humanos, medio natural, igualdade entre homes e mulleres,...)

Dentro dos obxectivos xerais do plan, o quinto deles é mellorar as relacións de igualdade e evitar as discriminacións sexistas.

Dentro dos dereitos do alumnado atópase, coma primeiro punto, recibir unha formación integral e coeducativa que asegure o pleno desenvolvemento da súa personalidade.

b) Dentro do Plan de Acción Tutorial

Incluído no Programa Operativo, nas actuacións xerais para todos os cursos noméanse temas de coeducación e corresponsabilidade.

No punto 5.3.3. "Integración dos módulos transversais e valores" a través dos días de especial interese educativo e cultural, as festas tradicionais e celebracións propias do centro.,dentro dos obxectivos específicos atópase a contribución de maneira especial á educación de valores morais e cívicos, entendida como un proceso coeducativo ao servizo da formación de persoas capaces de construír racional e autonomamente o seu propio sistema de valores e, a partir deles, capaces tamén de facer xuízos críticos da realidade que lles toca vivir, e intervir para transformala e melloralala.

---

c) Dentro das Normas de Organización e Funcionamento do Centro

Noméase a creación dun grupo de alumnado voluntario que formarían o Consello de Igualdade e da Muller Nova do Centro.

As funcións do Consello son:

1. Propor ou desenvolver diferentes actividades (traballo de investigación, enquisas, cartelería, cómics, prensa, guións para radio ou televisión), ou facer propostas de temas a tratar nas diferentes campañas conmemorativas como o 11 de febreiro Día da Muller científica, 8 de Marzo Día Internacional da Muller, 25 de novembro Contra a violencia de xénero, etc., cunha implicación activa en Igualdade.
2. Comprometerse a recoñecer, denunciar e loitar contra a violencia, o maltrato, o abuso e a desigualdade, e a informar ó resto do alumnado sobre esta temática.

d) Dentro do Plan Educativo de Centro

Inclúense propostas para un funcionamento do centro dende unha perspectiva de xénero, tales como:

1. Paridade no equipo directivo.
2. Garantir a formación en igualdade tanto ao profesorado como á dirección.
3. Na representación do alumnado debería procurarse que nos grupos mixtos houbera unha alumna e un alumno compartindo os postos de delegado/a e subdelegado/a.
4. Debería terse en conta o número de alumnas e alumnos en cada grupo e procurar equilibrar a súa presenza como algo necesario para unha boa convivencia e unha boa aprendizaxe.
5. A promoción de xogos cooperativos no centro e actividades de lecer no horario non lectivo onde se favorezan as relacións igualitarias entre rapazas e rapaces.

6. Posibilidade nos primeiros cursos da ESO da realización de actividades que fomentarán a igualdade, como a realización de tarefas domésticas (pasar o ferro, lavar, cociñar, limpar, coser..) ou a aprendizaxe no coidado de familiares e maiores nas horas de titoría.
7. Enriquecemento do contido curricular coas contribucións ao coñecemento humano realizadas polas mulleres no pasado e no presente.
8. Implicar ós pais e nais na educación non sexista dos seus fillos e fillas colaborando coas titorías.

3. ANÁLISE DA SITUACIÓN DO CENTRO EN RELACIÓN COA IGUALDADE DE XÉNERO, COA VIOLENCIA DE XÉNERO E COA LGTBFobia

3.1 Representación do profesorado nos órganos de decisión desagregado por sexo

Composición do equipo directivo e profesorado	Mulleres	Homes	Total
Dirección do centro	2	0	2
Xefatura de estudos	1	0	1
Secretaría do centro	0	1	1
Composición do claustro	38	22	60
Coordinación do equipo/proxecto de igualdade	1	0	1
Profesorado do proxecto de igualdade	1	0	1
Orientación	2		2

Obsérvase na representación do profesorado nos órganos de decisión que a maioría están dirixidos por mulleres.

**Composición do alumnado por nivel formativo desagregado por sexo curso
2018 /2019**

2018/2019	Total	Mulleres	Porcentaxe	Homes	Porcentaxe
1º ESO	95	45	47,36%	50	52,64%
2º ESO	89	39	43,82%	50	56,18%
3º ESO	80	40	50%	40	50%
4º ESO	79	47	59,49%	32	40,51%
1º BACH					
ARTES	40	30	75%	10	25%
CIENCIAS/ TECNOLÓ- GICO	44	24	54,54%	20	45,46%
2º BACH					
ARTES	26	19	73,07%	7	26,93%
CIENCIAS/ TECNOLÓXIC O	23	15	65,21%	8	34,79%

Composición do alumnado por nivel formativo desagregado por sexo curso 2019/2020

2019/2020	Total	Mulleres	Porcentaxe	Homes	Porcentaxe
1º ESO	92	46	50%	46	50%
2º ESO	83	37	44,57%	46	55,43%
3º ESO	88	44	50%	44	50%
4º ESO	73	35	47,94%	38	52,06%
1º BACH	134	87	64,92%	47	35,08%
2º BACH	96	67	69,79%	29	30,21%
1º CICLO MEDIO LABORATORIO	22	14	63,63%	8	36,37%

Composición do profesorado desagregado por sexo

Profesorado total	Mulleres	Porcentaxe	Homes	Porcentaxe
60	38	63,33%	22	36,67%

Obsérvase unha clara feminización do profesorado

Distribución do profesorado por materias desagregado por sexo 2018 / 2019

Materia	Mulleres	Homes	Total
Ciencias da natureza	3		3
Debuxo	3	2	5
Economía		1	1
Educación física		3	3
Filosofía	1	1	2
Física e química	2	1	3
Inglés	3	3	6
Grego	1		1
Francés	2		2
Latín	1		1
Lingua castelán	4	1	5
Lingua galega	3	2	5
Laboratorio	4		4
Matemáticas	4	2	6
Música	1	1	2
Relixión	1		1
Tecnoloxía	2	1	3
Xeografía e historia	1	4	5

Obsérvase que a maioría do profesorado está composto por mulleres, con excepción do departamento de Educación Física composto exclusivamente por homes.

Composición do equipo directivo desagregado por sexos

Equipo directivo	Mulleres	Porcentaxe	Homes	Porcentaxe
Dirección	1	100%		
Subdirección	1	100%		
Xefatura de Estudos	1	100%		
Secretario/a			1	100%
Total	3	75%	1	25%

Obsérvase que a case a totalidade do equipo directivo está formado por mulleres, cun 75% do equipo directivo composto por mulleres.

Composición do persoal non docente desagregado por sexos

Persoal non docente	Mulleres	Porcentaxe	Homes	Porcentaxe
Persoal de limpeza	4	50%		
Persoal de conserxería			2	25%
Persoal administrativo			2	25%

Obsérvase que o persoal non docente é paritario en relación a cantidade de mulleres e homes. Aínda que o persoal de limpeza está feminizado e o de conserxería e persoal administrativo está masculinizado.

Nivel de titulación e resultados académicos obtidos desagregados por sexo

CURSO	Sexo	Promocionadas/os	Porcentaxe	Non promocionadas/os	Porcentaxe
1º ESO	mulleres	35	83,33%	7	16,67%
1º ESO	homes	40	86,95%	6	13,04%
1º ESO Prm. O.	mulleres	2	100%	0	
1º ESO Prm. O	homes	4	100%	0	
2º ESO	mulleres	36	97,29%	1	2,7%
2º ESO	homes	41	80,39%	10	19,60%
2º ESO PRM. O.	mulleres	2	100%	0	
3º ESO	mulleres	32	84,21%	6	15,78%
3º ESO	homes	34	89,47%	4	10,53%
3º ESO PRM. O.	mulleres	3	100%	0	
3º ESO PRM O.	homes	1	100%	0	
4º ESO	mulleres	44	97,77%	1	2,22%
4º ESO	homes	30	93,75%	2	6,25%
1º Bach.	mulleres	54	76,05%	17	23,94%
1º Bach.	homes	27	67,5%	13	32,05%

2º Bach.	mulleres	55	73,33%	20	26,66%
2º Bach.	homes	16	53,33%	14	46,66%
1º Ciclo medio	mulleres	6	42,85%	8	57,14%
1º Ciclo medio	homes	6	75%	2	25%

Nesta gráfica obsérvase que durante a educación obrigatoria os resultados académicos van alternando por cursos entre homes e mulleres, a diferenza e moi notable se falamos de bacharelato, onde as mulleres ocupan o maior número de prazas o mesmo tempo que obteñen mellores resultados.

3.2 Actividades coeducativas realizadas no curso 2018-2019

- Obradoiro afectivo sexual do concello de Pontevedra
- Obradoiro igualdade Asociación Nais/Pais
- Programa namorando CIM
- Charlas Quérote + Centros quérote +
- Prevención de condutas adictivas Concello de Pontevedra
- Plan Proxecta: Por 365 de respecto e igualdade
  - Cartas de amor: 15 artistas contra a violencia de xénero
  - Mostra cartas de amor
  - Exposición: A violencia de xénero... dille non
  - Exposición fotográfica "Express-Arte"
  - Folleto: De que lado estás'

- Espectáculo teatral sobre violencia de xénero
  - Charla de sensibilización “ A nova escravitude do S XXI: Trata de seres humanas con fins de explotación sexual, outra forma de violencia de Xénero”
  - Obradoiro educativo: “Violencia de Xénero e o novo contexto dixital”
  - Charla informativa sobre agresións sexuais e violencia sexual
  - Charla sobre o tratamento da violencia de xénero na publicidade e nos medios audiovisuais
- Plan Proxecta: Correspondentes xuvenís
  - Charlas programa mentor
  - Participación en concursos relacionados con violencia de xénero
  - Participación en el programa” Pulseras contra el matrimonio infantil” de Save the children
  - Plan director da Policía Nacional

Efemérides celebradas no IES A XUNQUEIRA I:

Durante o curso escolar celebraranse, como mínimo, as seguintes conmemoracións:

- 10 de outubro **Día internacional da biblioteca**
- 10 de outubro: **Día internacional dos dereitos humanos**
- 15 de outubro: **Día das escritoras**
- 10 de novembro: **Día da ciencia ou mes da ciencia en galego**
- 15 de novembro: **Día mundial da filosofía**
- 20 de novembro de 2019: **Día Universal da Infancia.**
- 25 de novembro de 2019: **Día Internacional contra a Violencia de Xénero.**

- Do 2 ao 9 de decembro de 2019: **conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia.**
- 3 de decembro de 2019: **Día Internacional das Persoas con Discapacidade.**
- 10 de decembro de 2019: **Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.**
- 30 de xaneiro de 2020: **Día Escolar da non Violencia e da Paz.**
- 11 de febreiro: **Día da muller e da nena na ciencia.**
- 13 de febreiro: **Día da radio.**
- 8 de marzo de 2020: **Día Internacional da Muller.**
- 15 de marzo de 2020: **Día Mundial dos Dereitos do Consumidor.**
- 21 de marzo: **Día da poesía**
- Do 9 ao 13 de marzo de 2020: **Semana da Prensa.** OBJ

Condutas contrarias á Convivencia

Dentro dos protocolos existentes no centro, non se atopa ningún específico contra o acoso sexual ou por razón de sexo. Sí se mencionan nun apartado do Protocolo de Prevención detección e tratamento do acoso escolar e ciberacoso elaborado pola Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria. Neste protocolo defínese o acoso sexual físico e verbal dentro do maltrato, sen especificar que comportamentos ou actitudes son constitutivos de acoso sexual ou por razón de sexo.

O centro precisa de protocolos específicos contra o acoso sexual e por razón de sexo, accesibles e cunha linguaxe sinxela para que o alumnado que o sofre teña claro a quen acudir e como vai ser o procedemento.

Plan de atención á diversidade

Seguindo o Decreto 229/2011 do 7 de decembro, os principios xerais de actuación serán:

1. A atención á diversidade rexeráse polos principios de normalización e inclusión; equidade, igualdade de oportunidades e non discriminación; flexibilidade e accesibilidade; interculturalidade e promoción da convivencia; autonomía dos centros docentes e participación de toda a comunidade educativa.
2. A atención á diversidade abrangue a totalidade do alumnado, quen deberá contar coas medidas e recursos educativos que respondan ás súas necesidades e características persoais
3. Nas decisións pedagóxicas, organizativas e de xestión dos centros educativos terase en conta a atención á diversidade.
4. As accións preventivas e a detección temperá terán carácter prioritario nos centros docentes, coa implicación e a participación de toda a comunidade educativa e, de ser o caso, doutras administracións ou entidades sen ánimo de lucro.
5. Na resposta educativa á diversidade priorizaranse as medidas de carácter ordinario e normalizador. As de carácter extraordinario só se levarán a cabo unha vez esgotadas as anteriores.
6. A intervención educativa basearase nun enfoque multidisciplinar e de colaboración e coordinación entre os diferentes profesionais.
7. As nais, pais ou titores e titoras legais do alumnado recibirán, de forma individualizada, a necesaria información e asesoramento respecto das características e necesidades do alumnado, así como das medidas que se deberán adoptar para a súa atención nos centros educativos.
8. A formación, a innovación e a difusión de boas prácticas na atención á diversidade serán accións que se deberán promover para a mellora continuada da calidade educativa.

O plan de Atención á Diversidade está en consonancia cos seguintes documentos que artellan a marcha do centro:

- Proxecto educativo de centro que recolle os plantexamentos xerais con respecto á atención da comunidade educativa.
- Plan de convivencia Programación xeral anual.
- Plan de acción tutorial.
- Programación de aula

3.3.- Análise das enquisas realizadas a:

Profesorado

A enquisa realizada ao profesorado, composto por 60 persoas, só foi contestada por 11, obtendo unha participación dun 18,33% do profesorado o cal amosa pouco interese e falta de implicación na diagnose do plan.

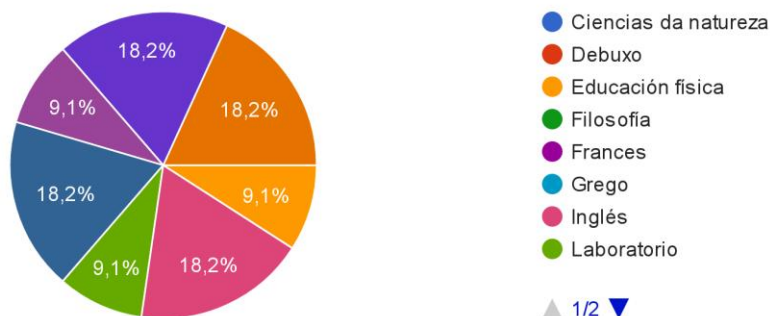
Os resultados obtidos clasifícanse deste xeito:

Participación xeral: 18,33%

Participación por áreas de ensinanza: as áreas que mais teñen participado na enquisa son as de tecnoloxía, ciencias da natureza, xeografía e historia e lingua castelán, cun 18,2% cada unha. Non participaron as áreas de relixión, música, latín, debuxo e filosofía.

Que asignatura impartes?

11 respostas

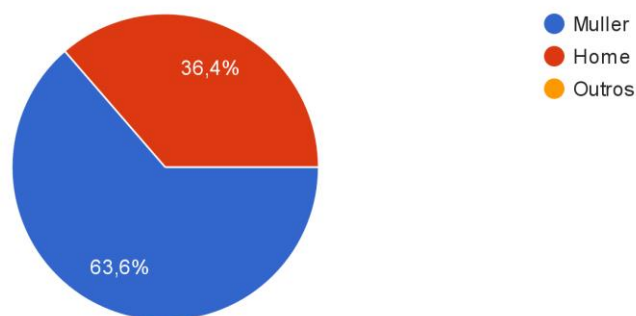

Participación desagregada por sexo: 63,6% foron mulleres e un 33,4% foron homes, o cal amosa unha maior interese das mulleres en relación coa promoción da igualdade de xénero no centro.

Cal é o tu xénero?

11 respostas

Sobre a linguaxe non sexista: un 72,7% do profesorado manifesta que na elaboración dos seus materiais non usa unha linguaxe sexista, e a mesma porcentaxe afirma que non usa o masculino xenérico para dirixirse a rapazas e rapaces, mentres que un 27,3%

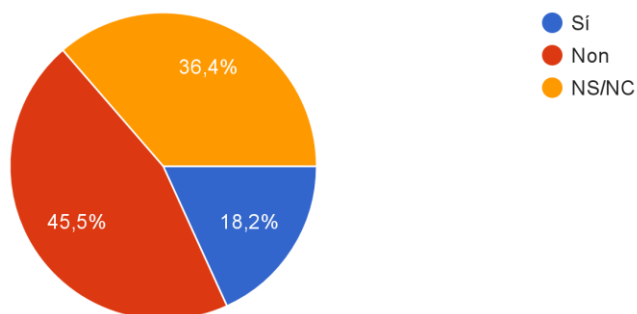
recoñece que si o usa. O 27,2% recoñece que lle molesta que se use a dobre forma os/as para nomear as mulleres. Por outra banda, un 9,09% recoñece usar expresións sexistas como “eres un choromicas / eres un machote”

Sobre se nos libros de texto utilizados se nomea habitualmente en masculino e feminino: un 45,5% do profesorado recoñece que non se fai e un 18,2% manifesta que si. Como conclusión extráese que a maioría de libros de texto non usan linguaxe inclusiva.

Nos libros de texto que utilizaches o pasado curso, se nomeaba habitualmente en masculino e feminino?

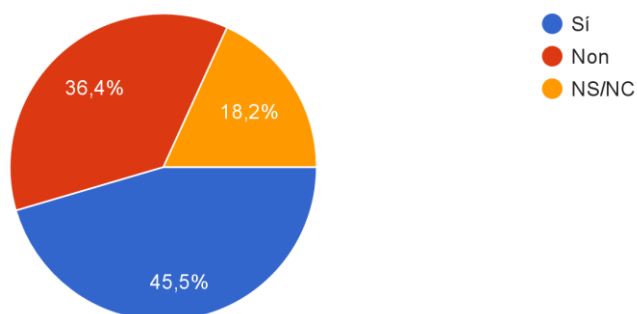
11 respostas

Sobre a inclusión das mulleres como referentes ou exemplos a seguir nos libros de texto: un 36,4% do profesorado manifesta que non e desa porcentaxe un 66,6% son mulleres e un 33,34 son homes, mentres un 45,% do profesorado enquisado manifesta que si se inclúen mulleres como referentes a seguir e dentro desa porcentaxe un 60% son mulleres e un 40% homes.

Os contidos dos libros de texto do curso anterior, fan referencia a mulleres como exemplos a seguir?

11 respostas

Sobre o papel que xogaban as mulleres nos libros de texto usados no curso pasado: un 36,4% do profesorado recoñece que as mulleres aparecen nun papel secundario, desa porcentaxe de respostas un 50% foron do sexo

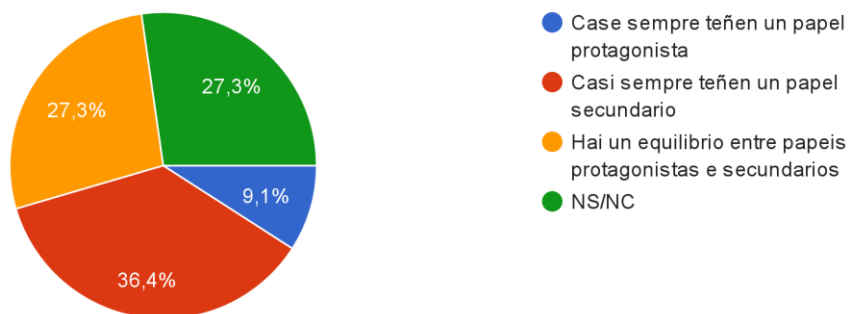
masculino e un 50% feminino, un 27,3% pensa que hai un equilibrio entre papeis protagonistas e secundarios entre homes e mulleres desa porcentaxe un 75% foron mulleres e un 25% homes, e un 9,1% pensa que son as mulleres as que case sempre teñen un maior protagonismo e desa porcentaxe o 100% foron homes.

Referente ás imaxes contidas nos libros de texto:

- ❖ Ofrecen unha imaxe positiva para ambos sexos: un 81,8% considera que si e só un 18,25% considera que non é así, desa porcentaxe o 100% son mulleres.
- ❖ Desprézase a algún dos sexos aínda que sexa por omisión: o mesmo 81,8% responde que non e só un 18,25% considera que si dos cales un 50% son mulleres e un 50% son homes.

As mulleres que aparecen nos contidos dos libros de texto que usaches o curso pasado, que papel xogan por norma xeral?

11 respostas

- ❖ As mulleres reproducen roles ou estereotipos de xénero tradicionais: un 63,3% do profesorado enquisado considera que as imaxes femininas non reproducen roles nin estereotipos de xénero tradicionais, mentres que un 36,3% afirma que as imaxes de mulleres representadas nos libros de texto reproducen roles tradicionais, desa porcentaxe un 50% son mulleres e un 50% son homes

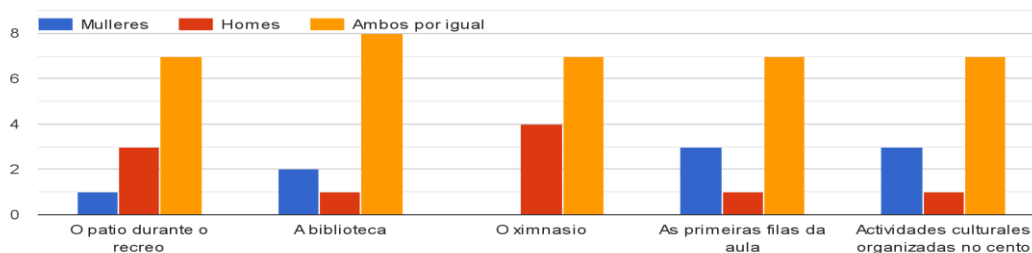

- ❖ As imaxes de mulleres son sempre mais pequenas cas dos homes: un 90,90% afirma que isto non é así mentres que un 9,01% afirma que observa esta diferenza nos libros de texto.
- ❖ Existe equilibrio entre o número de personaxes masculinas e femininas: un 63,6% do profesorado considera que o número de personaxes femininos e masculinos é equilibrado e dentro desta porcentaxe un 85,71% son mulleres e un 14,29% son homes, mentres que un 36,3% considera que existe un desequilibrio e dentro desta porcentaxe un 50% son homes e un 50% mulleres.

Sobre quen ocupa os espazos e as actividades do centro:

- ❖ Uso do patio: un 66,6% do profesorado considera que o patio é ocupado por rapazas e rapaces por igual, un 27,2% considera que é maiormente ocupado por rapaces e un 9,09% considera que o ocupan maiormente rapazas.
- ❖ Uso da biblioteca: un 72,7% do profesorado considera que é utilizada por ambos sexos por igual, un 18,1% considera que é maiormente utilizada por rapazas e un 9,09% que a usan mais os rapaces.
- ❖ Uso do ximnasio: un 63,6% do profesorado considera que é usado por ambos sexos por igual, nembargantes un 36,3% considera que é mais usado polo sexo masculino.

Quenes ocupan, por norma xeral, os espazos ou actividades (marca cunha x tu resposta, única para cada enunciado)

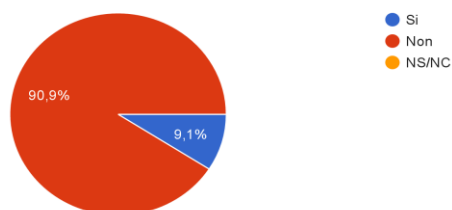

- ❖ Quen ocupa as primeiras filas da aula: un 66,6% do profesorado considera que adoitan sentarse nas primeiras filas ambos sexos por igual, mentres que un 27,2% considera que nas primeiras filas adoita haber mais rapazas que rapaces e un 9,01% afirma que son os rapaces quen ocupan as primeiras filas.
- ❖ Actividades culturais organizadas no centro: un 63,3% do profesorado considera que a participación en actividades é equilibrada entre rapazas e rapaces, mentres que un 27,2% considera que a participación é maior por parte das rapazas e un 9,01%

En referencia a implicación das familias, cando hai que tratar do alumnado quen adoita falar co profesorado maioritariamente: o 54,5% respondeu que son as nais quen principalmente adoitan vir falar co profesorado, un 36,4% contestou que ambos proxenitores por igual e un 9,1% a persoa titora nun fogar monoparental. Como conclusión extráese que son as nais quen na maioría das ocasións se implican nas cuestións relativas á formación escolar das súas fillas e fillos.

Referente á percepción do profesorado sobre o acoso escolar e outras formas de violencia que poidan sufrir as rapazas e rapaces nas súas clases: Un 90,9% considera que as rapazas non sufren este tipo de violencia mentres que un 9,1% afirma que ten percibido esas violencias cara as rapazas desa porcentaxe o 100% son mulleres. En referencia á mesma pregunta aplicada aos rapaces a porcentaxe de respostas é o mesmo.

Percibes que as nenas sufran acoso escolar ou outras formas de violencia na túa clase?
11 respostas

Respecto ás medidas tomadas polo centro en relación á promoción de igualdade de xénero e coeducación:

- ❖ Ten existido algunha actuación de fomento da educación en Igualdade ou coeducación: un 90,9% do profesorado afirma que se teñen realizado no centro actividades de fomento da educación en igualdade ou coeducación, mentres que un 9,1% afirma que non.
- ❖ Ten existido algún plan de fomento da Igualdade no Centro: un 90,9% do profesorado afirma que se ten realizado no centro algún plan de fomento de igualdade, mentres que un 9,1% afirma que non.
- ❖ Tomouse algunha medida respecto a linguaxe falada e escrita: un 72,7% afirma que se tomaron medidas, mentres un 27,3% afirma que non.
- ❖ Déronse instrucións para analizar o material didáctico de cara a comprobar que non incorpora contido sexista: un 81,82% do profesorado enquisado respostou que non, mentres que o 18,18% restante afirmou o contrario.
- ❖ Falouse entre o profesorado sobre a igualdade: o 81,8% do profesorado afirma que se lle ten falado acerca de igualdade, mentres que o 18,2% restante afirma que non.

Na escala de percepción sobre o sexismo obtéñense estes resultados:

- ❖ A afirmación de que a discriminación sexista é de orixe xenético: un 90,9% maniféstase totalmente en desacordo mentres que o 9,1% maniféstase bastante en desacordo.
- ❖ Na afirmación de que as características de cada un dos sexos non son determinantes discriminatorias: un 54,5% maniféstase totalmente dacordo con esta afirmación, mentres que un 27,27% afirma non estar nada dacordo coa frase ao tempo que un 9,1% está bastante dacordo coa afirmación e outro 9,1% bastante en desacordo.
- ❖ Na afirmación de sentirse enoxado/a coas mulleres que se queixan de que a sociedade é inxusta con elas: un 72,7% maniféstase totalmente en

---

desacordo con esta afirmación, un 18,18% afirma estar bastante en desacordo e un 9,1% dí estar totalmente dacordo coa afirmación.

- ❖ Na afirmación de que un home está perfectamente capacitado para responsabilizarse do traballo doméstico: un 81,8% afirma estar totalmente dacordo coa afirmación, mentres que un 9,1% manifesta estar bastante en desacordo coa frase e outro 9,1% expresa estar bastante dacordo con ela.
- ❖ Na afirmación de “gústanme as mulleres que non teñen pelos na lingua”: un 63,63% maniféstase totalmente dacordo ou bastante dacordo con esta afirmación, mentres un 36,36% maniféstase totalmente en desacordo ou bastante en desacordo.
- ❖ Na afirmación de que unha muller non debería aceptar un traballo se hai un cabeza de familia que o necesita: un 81,8% maniféstase totalmente en desacordo coa afirmación mentres que un 9,1% está bastante en desacordo e outro 9,1% está totalmente dacordo coa afirmación.
- ❖ Na afirmación de que as mulleres están mellor dotadas que os homes para criar nenas e nenos e coidar da infancia: un 72,7% do profesorado enquisado afirma estar totalmente en desacordo con esta afirmación, mentres que un 27,7% maniféstase bastante dacordo coa frase.
- ❖ Na afirmación de que os homes son instintivamente mais competitivos que as mulleres: un 90,9% maniféstase totalmente en desacordo con esta afirmación, mentres que un 9,01% dí estar bastante dacordo coa frase.

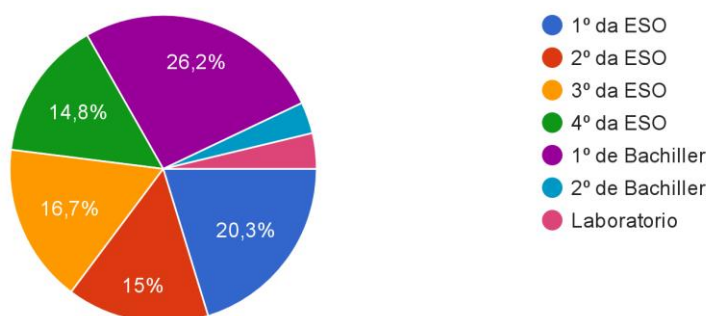

Alumnado

A enquisa realizada ó alumnado foi contestada por 454 alumnas e alumnos da cifra total de 600 con que conta o centro, obtendo unha participación do 75%, sendo a máis numerosa dos tres grupos ós que se lle enviou.

As porcentaxes desagregadas por cursos foron as seguintes:

Curso no que estas estudando
454 respostas

Participación desagregada por sexos: 54% xénero feminino, 43,6% xénero masculino, 2,4% outros

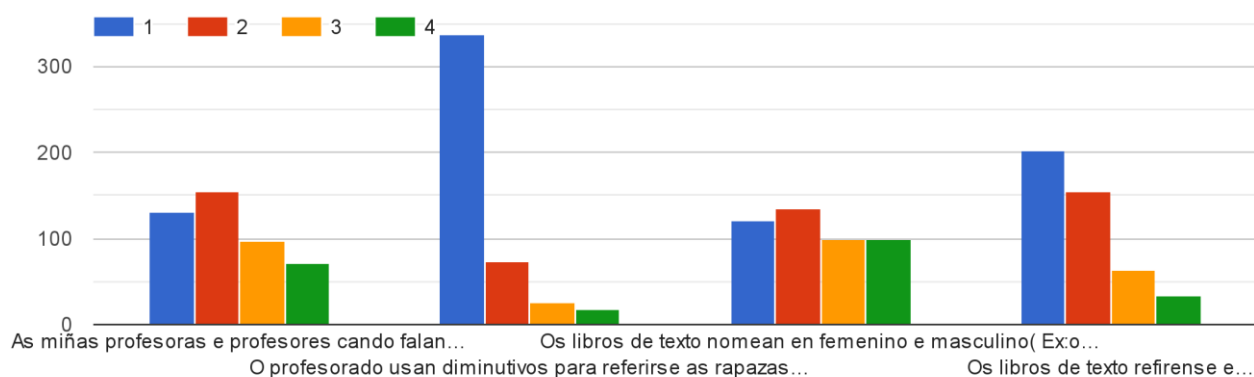
Sobre si o profesorado nomea os dous sexos: un 63% manifesta que non o fan e o 37% restante consideran que sí.

Sobre si o profesorado utiliza diminutivos ou aumentativos para dirixirse ó alumnado segundo sexan mozas ou mozos: o 90,5% afirma que non o fan, e o 9,5% restantes, dí que sí.

Sobre si os libros de texto amosan maioritariamente imaxes e vidas de homes: o 78% afirman que non están dacordo en que ocorra iso, e o restante 22%, pola contra, di que sí.

Nungha escala do 1 ó 4, indica o teu grado dacordo coas seguintes afirmacións, sendo 1 nada dacordo e 4 totalmente dacordo, tes que respostar en todas as afirmacións.

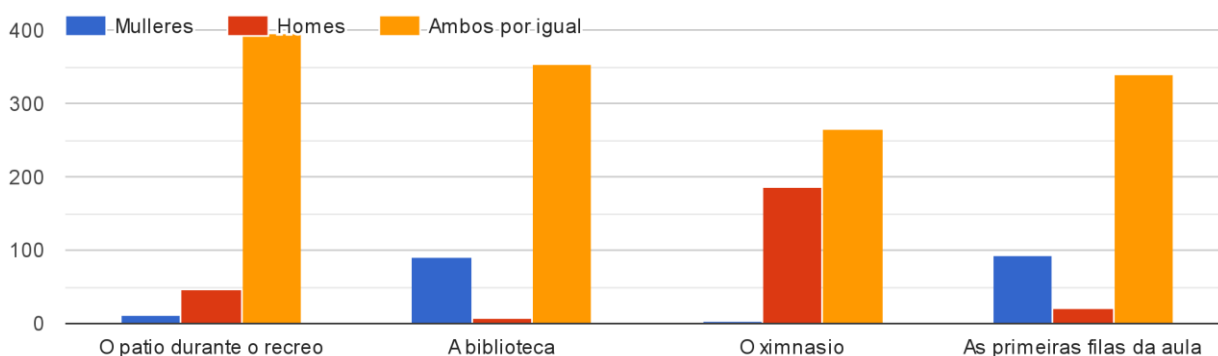

As respostas sobre quen ocupa os distintos espazos no instituto foron as seguintes:

- ★ En canto ó patio, un 87% pensa que ambos sexos ocupan o espazo por igual, fronte ó 11% que manifesta que son os homes e ó 2% que di que as mulleres.
- ★ Si preguntamos pola biblioteca, un 78% do alumnado considera que ambos sexos, un 2% que son os homes e un 20%, as mulleres.
- ★ En canto ó ximnasio, o 58% considera que ambos sexos o usan por igual, fronte ó 42% que afirma que son os homes os que ocupan maioritariamente este espazo.
- ★ En canto a quen senta nas primeiras filas da clase, o 75% do alumnado considera que ambos sexos por igual, o 4% di que os homes e o 21% restante, as mulleres.

No instituto, queνες ocupan, xeralmente, os seguintes espazos?(marca cunha x a tu resposta em cada frase)

Sobre si nas clases tenden a sentarse separadas por sexos: o 61,5% opina que non, fronte ó 20,7% que manifesta que sí.

Preguntadas si no recreo, mozas e mozos fan as mesmas actividades: o 41,6% das persoas aseguran que sí e o 28,6% que fan actividades distintas.

Sobre si hai diferenca nas actividades extraescolares que realizan mozas e mozos: o 27,1% pensa que sí hai esa diferenca fronte ó 35,9% que considera que non.

Sobre si pensan que os rapaces resoven as actividades prácticas antes que as rapazas: o 87% do alumnado non está dacordo con esa afirmación, e o 13% restante pensa que sí.

Sobre si os mozos son máis revoltosos cas mozas: o 58% pensa que non é certo fronte ó 42% que manifesta que sí.

Sobre si as mozas son máis constantes que os mozos: o 69% consideran que non é o 31% restante pensan que sí o son.

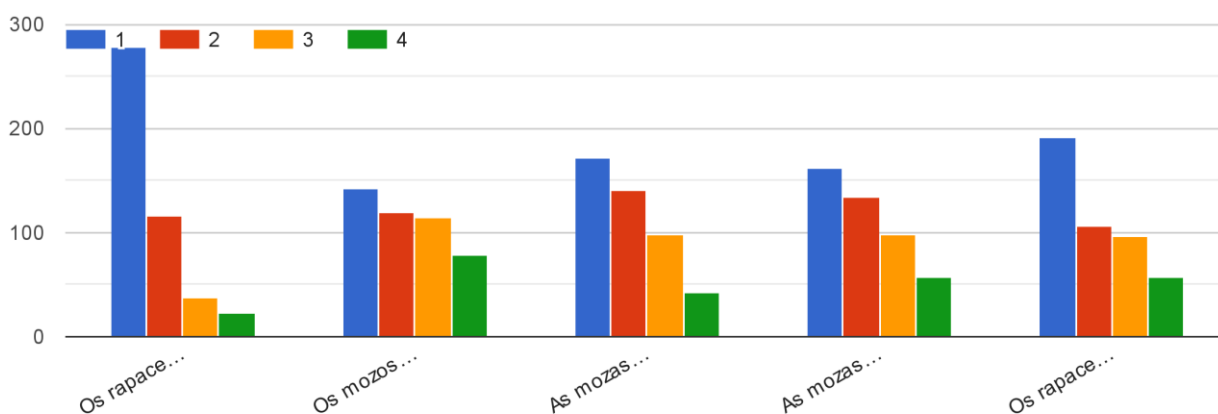
Con referencia á pregunta de si as mozas son máis traballadoras cos mozos: o 65% do alumnado nega que sexa así, fronte o 35%.

Sobre si os rapaces xeran máis conflitos que as rapazas: o 66% pensan que non é certo, e o 34% restantes consideran que sí.

Nunha escala do 1 ó 4, indica o teu grado dacordo con as seguintes afirmacións, sendo 1 nada dacordo e 4 totalmente dacordo

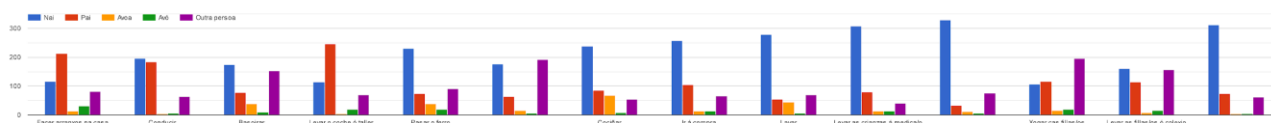
En referencia as tarefas do fogar, atopamos os seguintes resultados:

- ❖ Sobre a persoa encargada de facer arranxos na casa: o alumnado manifesta que no 25% é a nai, no 47% o pai, no 3% a avoa, no 7% o avó e no 18%, outra persoa distinta das anteriores.
- ❖ Sobre a pregunta de quen conduce nas casas: o 43% din que a nai, o 41% o pai, o 0,7% a avoa, o 1,3% o avó e o 14%, outra persoa.
- ❖ Preguntados sobre quen basoira, as respostas foron: o 38% manifestan que é a súa nai, o 17%, o pai, o 8% a avoa, o 2% o avó e o 34% restante, outra persoa.
- ❖ Na pregunta sobre quen leva o coche ó taller: o 25% dos casos é a nai, o 54% o pai, o 0,7% a avoa, o 4% o avó e o 15% din que a encargada é outra persoa.
- ❖ Sobre quen é a persoa encargada de pasar o ferro: 51% a nai, 16% o pai, 9% a avoa, 4% avó e o 20% restante, outra persoa.

- ❖ Na pregunta sobre quen é a persoa que axuda as crianzas a estudar ou facer as tarefas de clase: no 39% é a nai, no 14% é o pai, no 4% a avoa, no 1% o avó e no 42% dos casos é outra persoa.
- ❖ Preguntadas sobre quen cociña: din que o 52% a nai, o 19% o pai, 15% a avoa, 2% o avó e 12% outra persoa.
- ❖ Sobre quen vai á compra: o 57% a nai, 23% pai, 3% avoa, 3% avó e 14% outra persoa.
- ❖ Na pregunta sobre quen lava: o 61% din que as nais, o 12% os pais, o 10% as avoas, o 1% os avós e o 15% outra persoa.
- ❖ Quen leva as crianzas ó medico: 68% a nai, 17% o pai, 3% a avoa, 3% o avó e 9% outra persoa.
- ❖ Sobre quen compra a roupa as fillas e fillos: 72% as nais, 7% pais, 2% avoa, 1% avó e 17% outras persoas.
- ❖ Na pregunta sobre quen xoga cas crianzas: no 23% dos casos, a nai, 26% o pai, 4% avoa, 4% avó e 43% outra persoa.
- ❖ Quen leva ás crianzas o colexio: 35% nai, 25% pai, 2% avoa, 3% avó e 34% outra persoa.
- ❖ Cando preguntamos sobre quen asiste as charlas co profesorado: o 69% a nai, o 16% o pai, o 0,7% avoa, o 0,8% avó e o 13% restante, outra persoa.

Das seguintes tarefas, indica quenes as realizan na túa familia

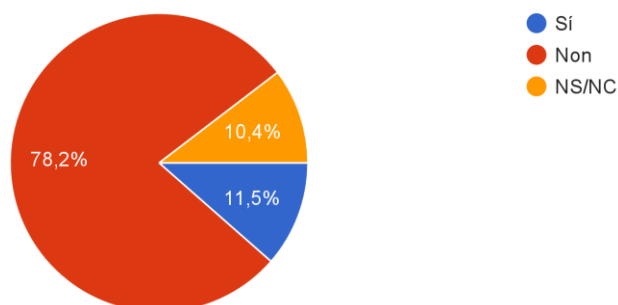

Nas preguntas con referencia ó trato por razón de sexo

- ❖ Sobre a pregunta de si senten que o profesorado trata diferente ás persoas por dependendo do seu sexo: o 78,2% manifestan que non, fronte o 25,8% que contestan que sí.

Sintes que o profesorado te trata de maneira diferente por razón de o teu sexo?

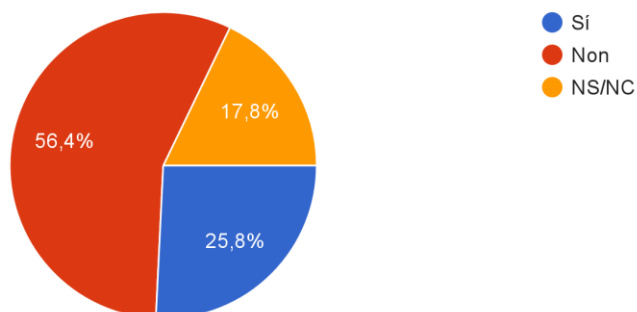
454 respostas

- ❖ Sobre si coñecen a existencia de casos nos que algunha compañeira sufrira acoso ou outras formas de violencia na clase: o 56,4% din que non e o 25,8% contesta que sí.

Coñeces a existencia de casos nos que algunha/s rapaza/s sufrira acoso ou outras formas de violencia na túa clase?

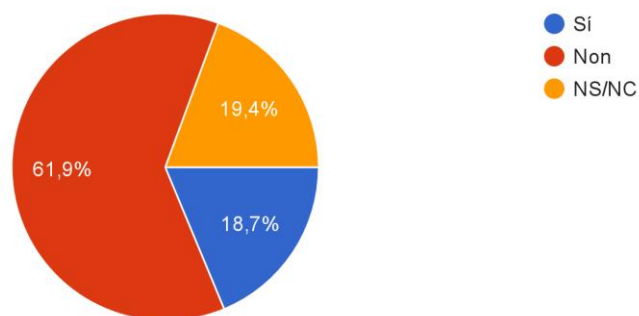
454 respostas

Cando se lles fai a pregunta anterior, pero no caso de compañeiros: o
61,9% contestan que non e o 18,7% que sí.

E rapaces?
454 respostas

Nesta pregunta se lles da unha serie de verbas para que manifesten cal consideran que define a unha muller, a un home ou a ambos.

- ❖ Tenrura: 20% ás mulleres, 1% ós homes, 79% a ambos
- ❖ Abnegación: 9% mulleres, 9% homes, 82% ambos
- ❖ Actividade: 7% mulleres, 11% homes, 82% ambos
- ❖ Dinamismo: 8% mulleres, 12% homes, 80% ambos
- ❖ Intuición: 25% mulleres, 5% homes, 70% ambos
- ❖ Astucia: 17% mulleres, 9% homes, 74% ambos
- ❖ Sumisión: 10% mulleres, 8% homes, 82% ambos
- ❖ Dependencia: 10% mulleres, 9% homes, 81% ambos
- ❖ Pasividade: 14% mulleres, 12% homes, 74% ambos
- ❖ Valentía: 5% mulleres, 12% homes, 83% ambos
- ❖ Medo: 14% mulleres, 4% homes, 82% ambos
- ❖ Debilidade: 12% mulleres, 4% homes, 84% ambos

En canto a lista de profesións que se lles facilita para que digan si pensan que corresponden a unha muller, home ou ambos.

- ❖ Dirección de empresa: mulleres 3%, homes 10%, ambos 87%
- ❖ Periodismo: mulleres 11%, homes 4%, ambos 85%
- ❖ Avogacía: mulleres 7%, homes 7%, ambos 86%
- ❖ Persoa de limpeza: mulleres 19%, homes 1%, ambos 80%
- ❖ Ordenanza: mulleres 12%, homes 5%, ambos 83%
- ❖ Medicina: mulleres 10%, homes 5%, ambos 85%
- ❖ Enfermería: 15% mulleres, 4% homes, 81% ambos
- ❖ Puericultura: 11% mulleres, 5% homes, 84% ambos
- ❖ Hostalería: 9% mulleres, 5% homes, 86% ambos
- ❖ Inxeniería: 2% mulleres, 17% homes, 81% ambos
- ❖ Ensinanza: 9% mulleres, 3% homes, 88% ambos

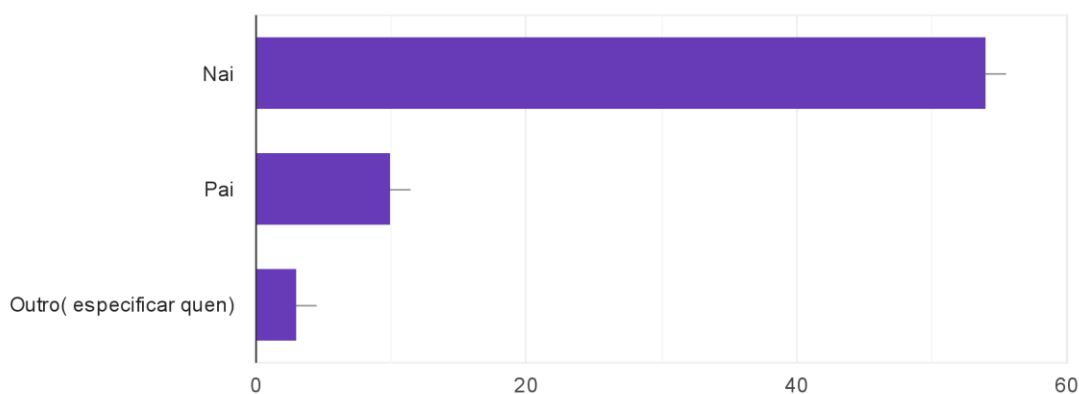
Familias

Dun total de arredor de case 600 familias a enquisa foi contestada só por 67, obtendo unha participación dun 11,16% do total.

A enquisa foi contestada nun 80,6% polas nais e nun 14,9% polos pais, mentres que no outro 4,5% foi outra persoa quen a contestou.

1. Quen responde a enquisa?

67 respostas

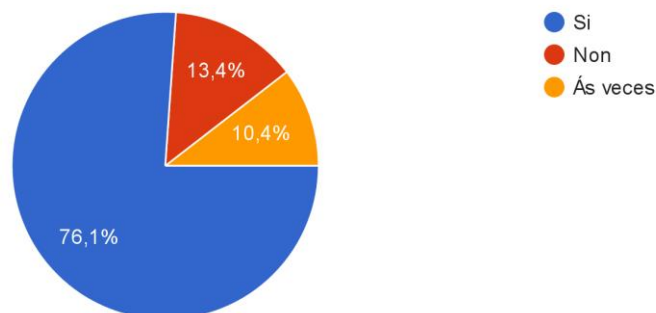
Respecto a qué persoas compoñen a unidade familiar: o 67,16% está composto por nai, pai e fillas e fillos, dentro desa porcentaxe un 15,55% convive con avoas e avós tamén. Nun 26,86 a unidade familiar está composta pola nai sen incluír ao pai, dentro dese porcentaxe un 11,11% inclúe a convivencia con avoas e avós. Un 2,98% está composto só polo pai e fillas e fillas e dentro dese porcentaxe nun 50% dos casos, convive ademais con outra persoa.

Respecto á pregunta de se traballa fora da casa: un 25,9% das nais non traballan fora da casa, e un 12,9% traballa fora da casa só as veces, mentres que no caso dos pais o porcentaxe que non traballa fóra da casa é dun 10%.

3. Traballa fora da casa?

67 respostas

Respecto á pregunta de se pensa que os homes están menos capacitados que as mulleres para o traballo doméstico: un 95,5% das persoas enquisadas pensa que non, mentres un 4,5% pensa que si, dentro desa porcentaxe un 25% de quenes contestaron que os homes estaban menos capacitados que as mulleres para o traballo doméstico foron de sexo masculino e un 75% do sexo feminino.

Respecto á pregunta de se valora o traballo doméstico e de coidados coma un traballo mais: un 97% afirma que o valora igual que outro traballo calquera, mentres un 3% manifesta que non, desa 3% o 100% dos que contestaron que non o valoraban coma un traballo mais foron homes.

Respecto a se pensan que as mulleres poden acceder a calquera posto de traballo: un 76,1% manifestou que pensaban que si, mentres un 23,9% pensa que non, dentro desa porcentaxe un 7,1% foron homes mentres que un 92,9% foron mulleres.

Respecto a se lle darían mais importancia ou menos ao feito de que sexa o seu fillo ou a súa filla quen mantivera relacións sexuais: o 100% das persoas

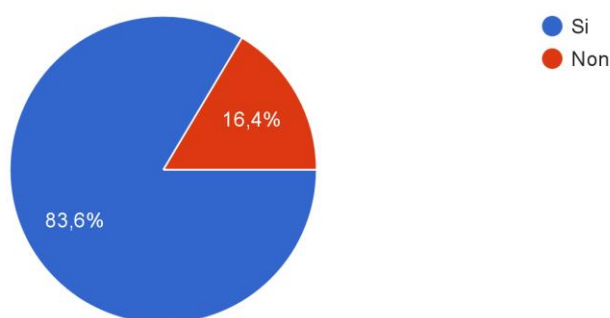

enquisadas manifestou que lle daría a mesma importancia ao feito de que fora o seu fillo ou a súa filla quen mantivera relacións sexuais:

Respecto a se na casa surxen temas sobre sexualidade: un 84,6% manifesta que si mentres un 16,4% manifesta que non surxen eses temas.

8. Surxen na casa temas sobre sexualidade?

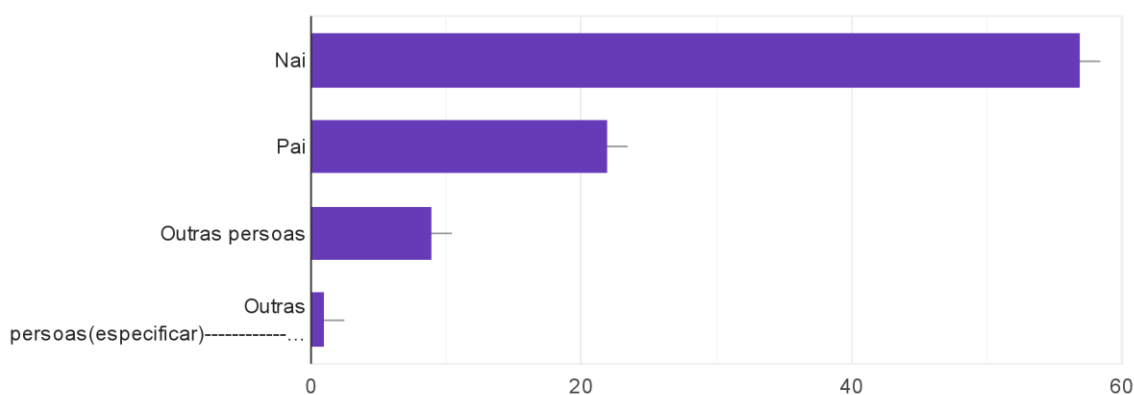
67 respostas

Respecto á pregunta de que cando surxen temas de sexualidade con quen o fala a súa filla: nun 81,1% a filla fála coa nai, nun 32,8% co pai e un 14,9% fála con outra persoa.

9. En caso de que surxan, con quen o fala a súa filla ?

67 respostas

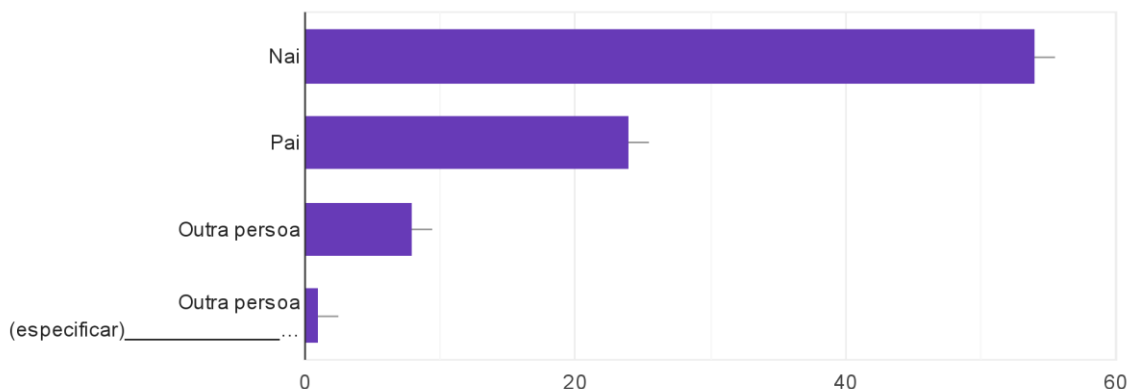

Se facemos a mesma pregunta referíndonos aos fillos (sexo masculino) atopámonos con estes resultados: nun 80,6% tamén o falaría coa nai, un 35,8% co pai e un 13,4 con outra persoa.

9.1. E o seu fillo?

67 respostas

Como resumo establécese que a maioría, tanto de rapaces coma de rapazas, o falaría coa nai.

Cando se pregunta sobre quen fai que tarefas domésticas dentro do fogar obtéñense estes datos:

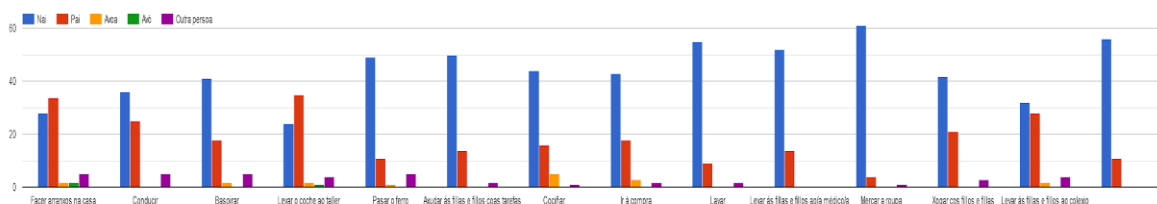
- ❖ Facer arranxos na casa: no 41,79% contestou que esta tarefa a fai a nai, un 50,74 que é o pai, nun 2,98% é o avó quen o fai, coa mesma porcentaxe que a avoa, ao tempo que nun 7,46% esta tarefa é realizada por outra persoa que non é ningunha das anteriores.
- ❖ Conducir: un 53,73% das persoas enquisadas manifesta que é a nai quen realiza esta tarefa, un 37,31% dí que é o pai, mentres que nun 7,46% esta tarefa é realizada por outra persoa que non é ningunha das anteriores
- ❖ Levar o coche ao taller: un 53,23% contesta que é o pai quen realiza esta tarefa, mentres que un 35,82% áfirma que é a nai quen a leva a cabo, nun

-
- 5,97% das veces é outra persoa distinta das anteriores quen realiza esta tarefa mentres que nun 2,9% é a avoa quen se encarga desta tarefa.
- ❖ Pasar o ferro: nun 73,13% esta tarefa é realizada pola nai, nun 16,41% é realizada polo pai e nun 7,46% quen pasa o ferro é outra persoa distinta das anteriores
  - ❖ Axudar ás fillas e fillos coas tarefas: nun 74,62% das persoas enquisadas din que é a nai quen realiza esta tarefa, mentres que nun 20,89% é o pai quen se encarga e nun 2,98% é outra persoa distinta das anteriores quen se ocupa desta tarefa.
  - ❖ Cociñar: nun 65,71% é a nai quen se encarga desta tarefa, nun 23,88% é o pai quen cociña e nun 7,46% é a avoa quen cociña.
  - ❖ Ir á compra: nun 64,17% das persoas enquisadas contesta que é a nai quen se encarga desta tarefa, un 26,86% que é o pai quen vai a compra e un 4,47% das persoas enquisadas contesta que é a avoa quen realiza esta tarefa.
  - ❖ Lavar: un 82,08% das persoas enquisadas contesta que é a nai quen se ocupa desta tarefa, un 13,43% contesta que é o pai quen lava e un 2,98% que é outra persoa distinta das anteriores quen se encarga desta tarefa.
  - ❖ Levar ás fillas e fillos ao/a médico/a: un 77,61% das persoas enquisadas contesta que é a nai quen se encarga desta tarefa e un 20,89% que é o pai quen a realiza.
  - ❖ Mercar a roupa: un 91,04% das persoas enquisadas contestaron que era a nai quen se encargaba desta tarefa e un 5,97% contesta que é o pai quen merca a roupa.
  - ❖ Xogar cos fillos e fillas: o 64% das enquisadas din que a nai, o 32% o pai e o 4% restante, outra persoa.
  - ❖ Levar ás fillas e fillos ao colexio: o 48% contesta que a nai, o 42% o pai, o 4% avoa e o 6%, outra persoa distinta das anteriores.
  - ❖ Asistir a reunións có profesorado: 84% das enquisadas din que é a nai e o 16% restantes, o pai.

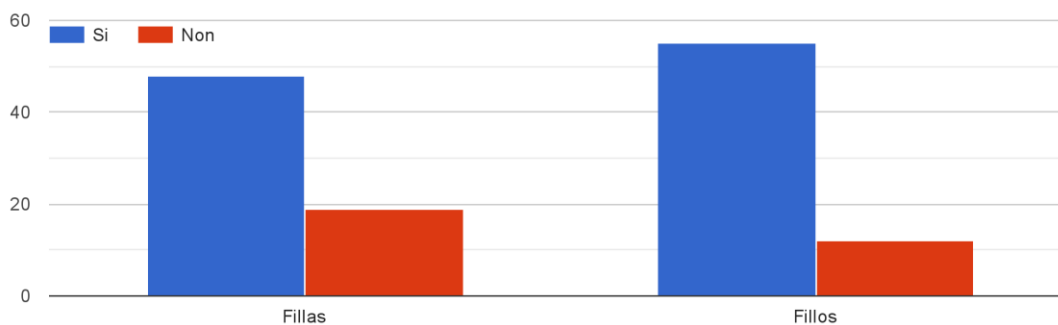
10. Das seguintes tarefas indique quen as realiza normalmente, nai, pai, avoa, avó, ambos ou outra persoa:

Respecto á pregunta de se as fillas cooperan nas tarefas domésticas: un 71,64% das persoas enquisadas contestan que si cooperan mentres que un 28,35% contesta que non.

Respecto a se os fillos cooperan nas tarefas domésticas: un 82,08% das persoas enquisadas contestan que os fillos cooperan nas tarefas domésticas mentres que un 17,91% contesta que non.

11. Nas tarefas domésticas, cooperan os seus fillos e fillas?

Respecto á pregunta de se na casa se comparten as tarefas domésticas e os problemas relacionados con fillas e fillos na parella: un 83,6% das persoas enquisadas contestan que si, mentres un 16,4% contesta que non.

Respecto á pregunta de se se lle berra ás fillas e fillos cando fai cousas que vostede cré que son propias do outro sexo: un 94% das persoas enquisadas

---

contesta que non, un 3% contesta que si lles berra e outro 3% contesta que lles berra ás veces.

Respecto á pregunta de se pensa que teñen a mesma liberdade os seus fillos e fillas á hora de saír ou pasar tempo coas súas amizades: un 89,6% das persoas enquisadas contestan que si mentres un 10,4% contesta que non.

Respecto á pregunta de que lle gustaría que foran os seus fillos e fillas cando sexan maiores: un 32,83% das persoas enquisadas manifestan que quixerían que os seus fillos e fillas foran o que elas e eles quixeran mentres que un 11,94% manifesta que o que queren e que sexan felices.

Respecto a que actividades extraescolares realiza a súa filla: un 19,40% das rapazas non realiza ningunha actividade extraescolar, dentro das actividades extraescolares mais realizadas polas rapazas atopase o estudo de inglés e outro idiomas cun 16,41% de rapazas que realizan esta actividade seguida por un 16,41,4% que realiza actividades relacionadas co deporte e un 11,94% actividades relacionadas coa música.

Preguntadas polas actividades extraescolares que realiza o seu fillo: un 17,91% manifesta que o seu fillo non realiza ningunha actividade extraescolar, mentres que un 32,82% coa actividade maioritaria son os que realizan algún tipo de deporte, a seguinte actividades mais realizadas polos rapaces son ás relacionadas coa música cun 8,95% dos rapaces que realizan actividades extraescolares relacionados con este ámbito. Pola contra hai unha minoría representada cun 7,46% realiza actividades relacionadas co debuxo e a pintura e un 1,67% que realiza actividades de teatro.

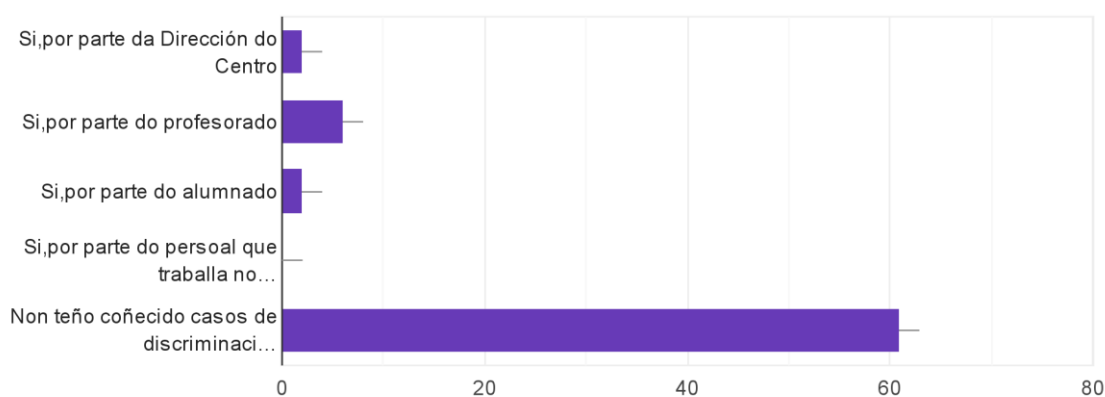
Respecto á pregunta de se dentro do Centro onde cursa estudos a súa filla ou fillo, ten detectado un trato discriminatorio cara a rapazas ou rapaces

por motivo do seu sexo: un 91% manifesta non ter coñecido casos de discriminación, mentres un 15% manifesta coñecer casos de discriminación, nun 9% dos casos realizado por profesorado, nun 3% cometidos pola dirección do centro e noutro 3% por parte do alumnado.

19. Dentro do Centro onde cursa estudos a súa filla ou fillo, ten detectado un trato discriminatorio cara a rapazas ou rapaces por motivo do seu sexo?

67 respostas

Respecto á pregunta de se considera que o centro fai unha labor suficiente en canto a acadar a igualdade de oportunidades entre rapazas e rapaces: un 52% das persoas enquisadas responde que si mentres que un 9% considera que non.

Suxerencias das familias para melloras no centro en relación coa igualdade e non discriminación.

- “É labor do profesorado corrixir comentarios e actitudes vexatorias cara ó alumnado nas aulas por razón de sexo ou tendencias sexuais, non poden consentir comentarios machistas entre os alumnos/as como tampouco que teñan cara a compañeiras/os comentarios que vulneran a súa liberdade sexual e non fagan nada”
- “Penso que o currículo oculto ten moita mais relevancia que calquera medida tomada expresamente para solucionar este tipo de problemas. Por outra banda, paréceme que se trata dun tema moi delicado no que é fácil caer en dogmatismos.
- “Eu creo que o importante é facer que os adolescentes pensen por si mesmos e sexan conscientes da realidade na que viven. Que entendan que todos temos os mesmos dereitos e deberes independentemente do sexo. E por suposto tamén que non se pode xeneralizar, sino tratar a cada persoa como un ente con as súas propias características. Por isto opino que o mellor que poden facer os docentes é simplemente dar exemplo”
- “Facer unha mellora na orientación dos rapaces e rapazas, xa que o instituto debería ofrecer maior información no caso de igualdade e tamén nos temas de orientación de estudos, solicitar becas, e maior información cara o deporte de equipo que poden realizar despois das clases, xa que o deporte considero tan importante coma a educación. Hai moitas cousas que se poden facer e esa información non chega as familias”.
- “Facilitarlle máis información os rapaces e rapazas non só no tema de igualdade”
- “ É labor do profesorado corrixir comentarios e actitudes vexatorias cara os alumnos nas aulas por razón de sexo o tendencias sexuais, non poden consentir comentarios machistas ente os alumnos como tampouco que

---

teñan cara a compañer@s comentarios que vulneran a súa liberdade sexual e non fagan nada”

- “ Que o profesorado non faga distincións entre os rapaces”
- “Impartir clases de igualdade”
- “Algunha actividade que conciencie que homes e mulleres somos iguais”
- “Axudarlles a crecer no coñecemento de si mesmos”
- “Charlas”
- “Orientación”
- “Non facer “a vista gorda” cando se reciben queixas do alumnado respecto do tema”
- “Penso que deberían facer mesas de debate sobre igualdade entre as/os alumnas/os. Non sei se as fan”
- “En xeral e non só nese centro, educación sexual”
- “O centro organizase moi ben”
- “Recuperar obradoiros que se fixeron anos anteriores sobre coidados de fillos e fillas e reparto de tarefas na casa”

---

4. OBXECTIVOS COEDUCATIVOS DESENVOLVIDOS A TRAVÉS DO PLAN (despóis de realizada a diagnose)

- 4.1 Fomentar un bo autoconceito e autoestima, baseada nas capacidades diversas e desmontando estereotipos.
- 4.2 Alentar unha actitude crítica entre o alumnado.
- 4.3 Evitar o desenvolvemento de relacións de dominio que supediten un sexo ó outro, ofrecendo ferramentas para un bo trato.
- 4.4 Reflexionar sobre o sistema sexo-xénero, buscando alternativas ás desigualdades.
- 4.5 Promover o respecto pola diversidade afectivo-sexual, prestando especial atención ós posibles casos de LGTBIfobia.

---

5. CONSIDERACIÓNS FINAIS

Logo de facer un traballo exhaustivo de observación e estudo dos distintos factores que forman parte da familia educativa do IES A XUNQUEIRA I, podemos rematar cas seguintes conclusións para que, a partir delas, se podan tomar as medidas oportunas de cara a unha convivencia máis igualitaria, tendo en conta os obxectivos expostos no punto 4 da presente diagnose.

- Por regra xeral, o profesorado non utiliza a linguaxe inclusiva
- Un 36,4% do profesorado recoñece que as mulleres aparecen nun papel secundario nos libros de texto utilizados, desa porcentaxe de respostas un 50% foron do sexo masculino e un 50% feminino, un 27,3% pensa que hai un equilibrio entre papeis protagonistas e secundarios entre homes e mulleres desa porcentaxe un 75% foron mulleres e un 25% homes, e un 9,1% pensa que son as mulleres as que case sempre teñen un maior protagonismo e desa porcentaxe o 100% foron homes. Recoméndase incluír a historia das mulleres: científicas, filósofas, movementos políticos etc..
- Un 36,3% afirma que as imaxes de mulleres representadas nos libros de texto reproducen roles tradicionais, desa porcentaxe un 50% son mulleres e un 50% son homes. Recoméndase non utilizar imaxes nin historias que representen a mulleres en ámbitos tradicionalmente asociados ao feminino como o fogar, enfermería, mestras de educación primaria, coidadoras, etc. e fomentar imaxes de mulleres diversas, en postos de responsabilidade, científicas, deportistas, bombeiras, mecánicas, na construción, etc.
- Un 36,3% do profesorado enquisado considera que o ximnasio é máis usado polo sexo masculino que polo feminino. Recoméndase fomentar o deporte entre as rapazas e incluír referentes femininos no deporte como exemplos a seguir.

- Non existe no centro un protocolo específico de acoso sexual. Sería recomendable a elaboración deste tipo de protocolos con accesibilidade e visibilidade para todo o alumnado.
- A maioría das persoaxes que aparecen na cartelería do centro, son masculinas.
- O Plan Titorial, atopado na web do centro, non ten perspectiva de xénero.
- Das 97 actividades levadas a cabo no ano 2017-18, atopadas na web do centro, só catro estaban relacionadas ca igualdade, e dúas foron co galo das letras galegas que ese ano, casualmente, estivo adicado a unha muller, Mª Victoria Moreno.
- O protocolo de identidade sexual, que existe na web, debería ter mais accesibilidade e visibilidade para o alumnado, por exemplo, colocando infografías sobre o protocolo e a quen acudir no caso de sufrir acoso por razón de identidade de xénero.
- A estantería con material sobre igualdade, existente no centro, debería colocarse na biblioteca, con visibilidade para todo o alumnado e profesorado, e tamén ser renovado periodicamente.
- A participación nas enquisas por parte do profesorado foi significativamente baixa.
- En canto ó persoal non docente, se observa que o servizo de limpeza está formado por 4 mulleres e a conserxería é levada por 2 homes, o que perpetúa roles e estereotipos.
- A ANPA é levada exclusivamente por mulleres, representativo da implicación das familias na formación das súas fillas e fillos.
- Respecto ás enquisas contestadas polas familias podemos destacar que ao ser preguntadas por se se comparten na parella as tarefas domésticas e de coidado de fillas e fillos, a maioría de familias enquisadas respondeu que as tarefas eran compartidas pola parella, nembargantes ao nomear quen realiza cada tarefa no fogar a inmensa maioría é realizada por mulleres con excepción das pequenas reparacións e levar o coche ao

---

taller, tarefas tradicionalmente asociadas ao rol masculino, polo que se deduce que unha pequena participación do home nas tarefas do fogar é percibida como unha gran aportación, ou ben que a escasa participación masculina nas tarefas domésticas está tan normalizada que non é percibida como desigualdade.

- Podemos destacar tamén que un 19,40% das rapazas non realiza ningunha actividade extraescolar, fronte a un 17,91% de rapaces que tampouco o fan con case 2 puntos porcentuais de diferenza. Dentro das actividades extraescolares mais realizadas polas rapazas atopase o estudo de inglés e outros idiomas cun 16,41% de rapazas que realizan esta actividade mentres que no caso dos rapaces a actividade extraescolar maioritaria é a práctica dalgún deporte, cun 32,82% fronte a un 16,41% de rapazas que adican tempo a esta mesma actividade, e un 11,94 % das rapazas realiza actividades relacionadas coa música fronte a un 8,95% dos rapaces. Obsérvase que no ámbito das actividades extraescolares as principais actividades realizadas por ambos sexos están estereotipadas, mulleres lingua e idiomas e homes deporte. Recoméndase incentivar actividades diversas para ambos sexos poñendo como exemplo referentes masculinos en ámbitos como o teatro ou a poesía, e femininos nos deportes e a tecnoloxía.
- Referente ao material incluído na páxina web do centro para traballar a igualdade de xénero:

1. “Violación” é unha presentación totalmente inadecuada que culpabiliza ás vítimas e dá recomendacións para non ser violada cando o que se debe facer é educar aos homes para non violar, formando parte da cultura da violación. Por outra banda hai que visibilizar que o 80% das violacións son cometidas por coñecidos, amigos, familiares, parellas e exparellas valéndose de abusos de poder ou confianza e distintos tipos de intimidación.

2. “ O Sombreiro Vermello” da unha visión estereotipada das mulleres como superficiais e pendentes do seu aspecto. Sería mellor explicar as consecuencias desastrosas para a nosa autoestima, saúde e autonomía, da enorme presión social sobre o noso aspecto que nos impulsa a crer que só a nosa aparencia física nos valida como persoas. Sería bó poñer material sobre a cosificación e deshumanización que sufren as mulleres, hipersexualizadas dende nenas.
3. Ligazóns que non funcionan: “Bibliografía coeducación”, “ O conto mais corto “, “8 de marzo CGT”, “Burka”, “A dor ten cara de muller”, “Un sueño imposible”, “Tengo un problema”, “A cincenta que non quería comer perdices”, “Mulleres de Chihuahua” , “Mafalda”, “Mulleres España século XX” e “Mi currículum”. As ligazóns ás fichas de traballo para o alumnado tampouco funcionan.
4. O vídeo “Acabar coa violencia de xénero é responsabilidade de todos” pon o foco exclusivamente na vítima e obvia todos os outros tipos de violencia que non sexan a física. Recoméndanse usar materiais que poñan o foco no agresor e o seu comportamento e visibilicen todas as formas de violencia de control, verbal, económica, de control e sexual existentes contra as mulleres.
5. Respecto ao vídeo “violence domestique” é preciso aclarar que violencia doméstica non é o mesmo que violencia machista ou de xénero e non debe usarse como sinónimo de violencia contra as mulleres xa que só fai referencia ao lugar onde acontece dita violencia. Unha vez mais só visibiliza a violencia física impedindo que as vítimas se recoñezan noutras violencias e os agresores sexan sinalados por violencias que non deixan marcas físicas.
6. A presentación “Contra a violencia machista” pon o foco unha vez mais na vítima e reponsabiliza á muller a sair desa situación de maltrato. Deixemos de poñer o foco nas mulleres vítimas de

---

violencia, responsabilizandoas da súa situación e interpelemos directamente aos maltratadores.

7. “Dereitos das mulleres maltratadas” debería actualizarse, pois dende o 2007 mellorouse a lexislación e houbo cambios, como que na actualidade non é preciso interpoñer denuncia para acceder a recursos.

5.MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN EN DIFERENTES ÁMBITOS PARA CONTRIBUIR Á ELIMINACIÓN DA DISCRIMINACIÓN POR RAZÓN DE XÉNERO NO CENTRO E FAVORECER ASÍ A IGUALDADE ENTRE HOMES E MULLERES.

A-INTRODUCCIÓN:

O avance conseguido nas últimas décadas na igualdade entre homes e mulleres levou á nosa sociedade á unha maior incorporación e participación das mulleres en todas as esferas da vida política, social e cultural.

Non obstante, estes cambios non sempre viñeron acompañados de novos modelos de relacións entre os distintos xéneros. Aínda que se deron cambios importantes nos modelos de familia, podemos dicir que, mentres o modelo de feminidad tradicional sufriu unha importante transformación, as relacións de poder dominantes na nosa sociedade seguen manifestándose en discriminacións laborais, e na violencia contra as mulleres, como o xeito máis arcaico de dominación e sometemento.

A educación integral das persoas implica a adquisición dun conxunto de capacidades básicas de tipo cognitivo, emocional e tamén ético. Isto supón que, á necesidade incuestionable de educar en coñecementos, engádese a de educar en habilidades sociais e hábitos que non só nos procuren a todos e todas unha mellor calidade de vida senón que a estes hábitos os dotemos dun sentido ético e moral orientado ó respecto dos dereitos de todas as persoas por igual e a erradicación da violencia nas relacións persoais.

Nos, como centro educativo, debemos facernos cargo de crear as condicións necesarias para potenciar todos estes aprendizaxes, que son a base imprescindible para establecer unhas relacións baseadas na equidade, o respecto, a inclusión, a responsabilidade e a non violencia.

B-PROPOSTA DO PLAN DE IGUALDADE NO CENTRO:

Para acadar todo esto, **no IES “A Xunqueira I” propoñemos a implantación dun Plan de Igualdade contextualizado**, desde o que poidamos ir avanzando cara a equidade de xénero e cara a construción dun modelo educativo inclusivo e igualitario.

Este Plan de Igualdade propón actuacións a favor dos dereitos das mulleres que se ven conculcados na sociedade, e **incorpora actuacións concretas para que poidan incidir e influir dun xeito positivo na cultura que aínda sigue a sustentar a desigualdade, tratando de reforzar ás nosas alumnas e ós nosos alumnos para posibilitar o seu pleno desenvolvemento como persoas sobre os pilares da igualdade, da xustiza e da non violencia, de xeito que así gañemos todas e todos.**

- ESTAS ACTUACIÓNS SERÁN CONCRETADAS DE FORMA ANUAL A TRAVÉS DE MEDIDAS DE ACTUACIÓN PARA TRATAR DE ACADAR:

1. A sensibilización da Comunidade Educativa da necesidade de detectar o sexismo dentro do noso centro.
2. Impregnar toda a práctica educativa de valores coeducativos, como eixo fundamental da convivencia entre o alumnado.
3. Posibilitar a creación dun ambiente que propicie a materialización de valores como a tolerancia, o respecto e a igualdade e diversidade.
4. Favorecer en todo momento a empatía entre ambos sexos e o respecto polas diferenzas (LXTBI+).
5. Potenciar a incorporación das nais e pais a este proceso de acción para lograr a cohesión da acción educativa familiar e escolar.
6. Facer reflexionar ó alumnado sobre as limitacións que os estereotipos sexistas representan para a realización plena da súa formación educativa, a súa vida persoal, profesional e laboral, mediante a construción dun modelo de identidades libres das limitacións de xénero.

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

7. Establecer colaboracións con institucións e asociacións do noso entorno ,a fin de beneficiarnos de experiencias e informacións sobre o tema.
8. Analizar, recopilar e crear material de uso diverso para o seu posible aproveitamento no terreo didáctico.
9. Educar as/os adolescentes para que compartan e se responsabilicen por igual nas tarefas familiares e sociais, fomentando a corresponsabilidade e a cooperación.
10. Orientar ó alumnado cara a elección de estudos e profesións, evitando os matices discriminatorios nas preferencias por algunhas destas, e aportando suxerencias de acordo coas súas inquietudes e intereses.
11. Fomentar actitudes tendentes cara o logro dunha comunicación real e positiva entre ambos sexos, na que a persoa sexa respetada e valorada por sí mesma.
12. Educar ó noso alumnado nos valores críticos oportunos e necesarios que os conduzán á erradicación de todo o sexista no seu entorno.
13. Incluir nas Programacións Didácticas dos diferentes departamentos de forma transversal a Igualdade de xénero , revisando as actividades ou os libros utilizados para tentar que as mulleres da historia teñan a mesma relevancia que os homes nos diferentes campos do saber.
14. Prever a violencia de xénero.

-MEDIDAS CONCRETAS DE ACTUACIÓN NOS SEGUENTES ÁMBITOS:

5.1. ORGANIZACIÓN DO CENTRO:

A-No Proxecto educativo , a lo menos nos seguintes aspectos :

- No uso dunha linguaxe non sexista e inclusiva en toda a documentación do centro, recursos e materiais didácticos, cartelería do centro, páxinas web, comunicación coas familias, etc.
- Nas programacións didácticas e nas propostas pedagóxicas.
- No Plan de Convivencia.
- No Plan de Orientación e Acción Tutorial.
- No Plan de Formación do Profesorado.

- Nos criterios para establecer os agrupamentos do alumnado.
- Nas actividades complementarias e extraescolares que se programen.
- No informe de autoevaluación do centro.

B- No Regulamento de Organización e Funcionamiento do centro, a lo menos nos seguintes aspectos :

- Na organización dos espazos, instalacións e recursos materiais do centro.
- Naparidadenos cauces de decisión, responsabilidade e participación dos distintos sectores da comunidade educativa.
- No reparto de roles e responsabilidades entre o alumnado.

C-No Proxecto de Xestión, a lo menos nos seguintes aspectos:

- No impacto de xénero nos presupostos xerais do centro:
- Nos presupostos destinados especificamente a fomentar a coeducación, a igualdade e á prevención da violencia de xénero.
- Nas cláusulas ou criterios de igualdade nas relacións contractuales ou convenios establecidos entre o centro e as empresas, asociacións ou institucións para a prestación de servizos ou para establecer acordos de colaboración.

5.2-DESEÑO DE ACTUACIÓNS A TRAVÉS DE ACTIVIDADES CO ALUMNADO, AS FAMILIAS, O PROFESORADO E O PERSOAL NON DOCENTE DO CENTRO, que se abordarán desde varios frentes para implementar este programa:

1.- Actividades propostas desde o Plan de Acción Tutorial:

- Programa de actividades sobre convivencia entre homes e mulleres en igualdade.
- Solicitud de charlas alusivas ó tema, impartidas por persoas coa debida formación:
- Charla sobre violencia de xénero y sobre el sida.
- Análisis da prensa escrita e vídeos: noticias sobre mulleres, situacións discriminatorias e favorables da violencia de xénero.
- Traballo en sesións de titoría sobre conceptos de discriminación laboral, social, educativa ou doméstica.
- Analizar reflexiva e críticamente a linguaxe, asumindo outras alternativas para o seu uso que evite a desigualdade.
- Experimentar en situacións cotidianas (xogos de rol) o valor da complementariedade.
- Confeccionar muráis, collage, dibuxos e outras actividades plásticas sobre o tema.
- Elaboración de guías de boas prácticas para lograr os cambios a melloras relación entre nenos/ as, entre homes e mulleres dirixidas ás familias.
- Realización de powerpoints sobre temas relacionados coa igualdade: valores positivos e relacións nas parellas, aprende a distinguir unha relación tóxica...

2.- Actividades desde as diferentes áreas ou materias:

-Elaboración de unidades didácticas acerca de temas relacionados coa igualdade, o sexismo, o cuidado dun mesmo e dunha mesma, o reparto das tarefas domésticas...

- Confección de pósters en diferentes linguas que se imparten no centro (inglés, francés ,español ,galego, latín,grego) sobre diferentes aspectos da igualdade

(relacións igualitarias dentro dunha relación de parella, no mundo laboral, na educación...).

- Análise de videos sobre os estereotipos de xénero ou situacións de invisibilidade da muller.

- Mesas redondas con personas de distintas profesions (a ser posibles mulleres con traballos “considerados” máis masculinos e homes con traballos “considerados” máis femininos.

- Tertulias temáticas nas que se invita a unha persoa relevante en cada tema elexido para compartir co espazo e nais do alumnado.

- Análise de Libros de Texto desde unha óptica coeducativa: linguaxe sexista, invisibilidade da muller...

-Adquisición de libros e actividades da biblioteca en relación coa igualdade e coas mulleres relevantes para visibilizalas.

3.- Actividades propostas polo Consello de Igualdade do centro:

A -CONCRECIÓN PLAN DE CONVIVENCIA, IGUALDADE E INCLUSIÓN.

1-Constitución do equipo.

Nome Coordinador/a	Nivel/Especialidade
Elena María Ferro Dios	Profesora de Relixión Católica de Secundaria, Coordinadora de Convivencia, Igualdade e Inclusión, e Coordinadora do Consello de Igualdade do Centro.
Nomes do equipo de dinamización da convivencia no centro	Nivel/Especialidade
Carmina Aguado Madrigal	Profesora de Inglés de Secundaria, integrante da Comisión de Convivencia no Consello Escolar e Directora do centro.
María Mercedes Mora Calvo	Profesora de Historia de Secundaria, integrante da Comisión de Convivencia no Consello Escolar e Xefa de Estudos do centro.
Venancio Piñeiro Iglesias	Profesor de Tecnoloxía de Secundaria e integrante da Comisión de Convivencia no Consello Escolar.
Luís Alberto Rascado Iglesias	Profesor de Educación Física de Secundaria e integrante da Comisión de Convivencia no Consello Escolar.
Manuel Reboredo Tajés	Profesor de Historia de Secundaria e integrante da Comisión de Convivencia no Consello Escolar.
Ana González Correa	Orientadora e coordinadora de intervencións nas aulas de axentes procedentes de diferentes organismos (Concello, agrupacións).
Beatriz Couto Fontenla	Profesora de Inglés de Secundaria e Coordinadora do TEI (Programa de Titotía entre Iguáis)

B-CONCRECIÓN ANUAL DOS OBXECTIVOS MARCADOS NO MESMO E ACTUACIÓNS QUE SE VAN DESENVOLVER AO LONGO DO CURSO.

1º-APARTADO DE CONVIVENCIA

Obxectivo: -Incrementar a xestión e a resolución de conflitos pola vía da Mediación e do diálogo.

Acción 1	Temporalización
Indicador- Intervención de profesorado mediador nas aulas para dar a coñecer o valor da mediación como a mellor solución para a resolución de conflitos , que se enquisten ou que rematen en apertura de expedientes pola Dirección do Centro.	1º,2º e 3º TRIMESTRE
Responsables: Profesorado mediador. (Mª del Mar Martín Saracho, Elena Mª Ferro Dios)	
Recursos e materiais: Tríptico informativo sobre mediación, pizarra, folios,cores.	
Acción 2	Temporalización
Indicador:Acciones mediadoras en caso de conflitos entre alumnado.	1º,2º e 3º TRIMESTRE
Responsables: Profesorado mediador. (Mª del Mar Martín Saracho, Elena Mª Ferro Dios)	
Recursos e materiais :Aula de mediación, Pizarra de papel, rotuladores, fotocopias de documentos para entregar ó alumnado asistente á sesións e ó profesorado que lles permite saírnasúa hora de clase.	

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

Obxectivo: -Desde o Gabinete de Mediación do centro , identificar posibles situación de conflito na comunidade educativa e realizar actuacións preventivas de condutas violentas ou discriminatorias.

Acción 1	Temporalización
-----------------	------------------------

Indicador: Enquisa a todos os membros integrantes da comunidade escolar sobre a situación actual da convivencia no centro para, no caso de ser necesario, poder poñer a solución adecuada e efectiva. Análise dos resultados da enquisa e posterior valoración.	2º TRIMESTRE
Responsables: Profesorado mediador. (M ^a del Mar Martín Saracho, Elena M ^a Ferro Dios)	
Recursos e materiais: folios, fotocopias, ordeadores.	

Obxectivo: -Activación do TEI (Tutoría entre Iguais como axudaóacollemento no centro do noso alumnado de 1º da ESO que será titorado por alumnado de 3º da ESO.

Acción 1	Temporalización
Indicador- Nomeamento do alumnado titorado e do alumnado titor que o acompañará e o asesorará durante todo o curso.	1º, 2º e 3º TRIMESTRE
Responsables: Beatriz Couto Fontenla .Profesora de Inglés de Secundaria e Coordinadora do TEI (Programa de Titotía entre Iguáis)	
Recursos e materiais: Vídeos de apoio, Trípticos coas funcións do titor/a do TEI e os beneficios tanto para o titor/a como para o Titorado/a	

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

Obxectivo: -Impulsar a participación e a colaboración das familias co centro, para involucrarse máis na educación dos seus fillos e fillas.

Acción 1	Temporalización
-----------------	------------------------

<p>Indicador: Creación da Escola de Pais e nais, para que se impliquen de xeito máis directo na educación dos seus fillos e fillas e adquiran formación de vital importancia para poder axudarlles a medrar como persoas. Cursiños impartidos por Patricia López Cameselle, orientadora social e educativa en 5 sesións:</p> <p>1ª e 2ª: Cómo educar en igualdade rompendo estereotipos.</p> <p>3ª: como ensinar a ter relacións afectivas sás.</p> <p>4ª Bo uso e perigos das novas tecnoloxías.</p> <p>5ª Como abordar a Educación afectivo-sexual.</p> <p>Abrirase na páxina web do centro un apartado co nome “Escola de nais e país”, no que se colgarán materiais (páxinas web, vídeos, etc) que poidan ser de axuda ás familias.</p>	<h2>1º TRIMESTRE</h2>
<p>Responsable: Dirección, Ampa, Consello de Igualdade e Departamento de Orientación do Centro.</p>	
<p>Recursos e materiais: Espazo de reunión na biblioteca, fotocopias, canón e pantalla de proxección.</p>	

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

Obxectivo: -Promover o axeitado clima nas aulas e en todo o centro para favorecer as gañas de asistir, a disposición a aprender e a mellorar a competencia social e cívica, xerando espazos adecuados que axuden a fomentar unha convivencia positiva (biblioteca, patios inclusivos...).

<h3>Acción 1</h3>	<h3>Temporalización</h3>
-------------------	--------------------------

Indicador: Obradoiros de Habilidades Sociais e autocoñecemento para o alumnado nastitorías.	2º TRIMESTRE
Responsables: axentes externos ó centro que imparten cursos, Titores/as e profesorado do centro	
Recursos e materiais: canón, pantalla, folios, bolígrafos.	
Acción 2	Temporalización
Indicador- Obradoiros de Corresponsabilidade, coeducación e Cooperación na semana previa á conmemoración do 25 de Novembro Contra a Violencia de Xénero. Pretenden entre outras cousas axudar o alumnado á adquisición de habilidades e competencias, a aprender a traballar coa dinámica de grupos, e de xeito cooperativo.	1º TRIMESTRE
Responsables: Elena M ^a Ferro Dios como Coordinadora do Consello de Igualdade do centro.	
Recursos e materiais: Papel mural de cores, fotocopias en cor, chinchetas, carteis plastificados e todos os materiais necesarios para cada obradoiro concreto a desenvolver (bonecas, cueiros, biberóns, botóns, agullas, fíos, teas, pratos, vasos, cubertos, manteis, roupa de cama, colchonetas, tarxetas plastificadas, etc.).	
Acción 3	Temporalización:
Indicador: Obradoiros do uso do sentido do humor para rebaixar tensións nos conflitos diarios, impartidos por persoal do Salón do Libro de Pontevedra. Participación do Consello de Igualdade como expositor no Salón do Libro Infantil e Xuvenil co tema "O Humor".	2º TRIMESTRE
Responsables: Elena M ^a Ferro Dios como Coordinadora do Consello de Igualdade do centro.	
Recursos e materiais: Planchas de cartón pluma, pinturas acrílicas de cores, pincéis, papeis de cores, cola, celo, pegamento e outros materiais que se necesiten	

para a realizar a composición que presentemos..	
Acción 4	Temporalización:
-Música matinal nos corredores todos os días , que se inicia antes de comenzar a entrar o alumnado e remata coprimeiro timbre de aviso para entrar nas aulas. Proxectansenas pantallas dos corredores videoclips concancións de benvida que abarcan todos os estilos musicais presentes e pasados,queaxudan a crear un bo clima no comezo da xornada escolar.	1º,2º e 3º TRIMESTRE
Responsables: A dirección do centro	
Materiáis: Videoclips con cancións e música de todos os xéneros e artistas variados/as, canón e pantallas de proxección.	
Acción 5	Temporalización:
Participación nos Contratos Programa : Iguala-T,Convive-T,Inclúe-T	1º,2º e 3º TRIMESTRE
Responsables: -Dirección do centro -Elena Mª Ferro Dios como Coordinadora de Convivencia, Igualdade e Inclusión do centro.	
Materiáis:Vídeo, pantalla, folios, bolígrafos.	

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

2º-APARTADO DE IGUALDADE

Obxectivo: -Mellorar o xeito de comunicarse e adquirir ou mellorar habilidades sociais de relación.

Acción 1	Temporalización
Indicador-Escola de Pais e nais para familias polas tardes e de formación para alumnado pola mañán, promovida desde a Dirección, a Ampa, o departamento de Orientación e o Consello de Igualdade coma un eido	1ºTRIMESTRE

no que persoal especializado transmite información ,dialoga e da resposta as inquietudes das familias sobre os seusfillos e fillas, e ó alumnado sobre as súas propias inquiredanzas ,tratando temas sobre igualdade e coeducación, pros e contras das novas tecnoloxías, educación afectivo- sexual e como mellorar as habilidades sociáis .	
Responsable: Dirección, Ampa, Consello de Igualdade e Departamento de Orientación do Centro.	
Recursos e materiais :Espazo de reunión, fotocopias , canón e pantalla de proxección.	

Obxectivo: -Tomar conciencia da discriminación que aindasofren as mulleres en todos os ámbitos (acceso óemprego, retribucións salariáis, acceso á formación e a postos de traballo e de responsabilidade...)

Acción 1	Temporalización
Indicador-Participación de alumnado e profesorado nos Obradoiros de Corresponsabilidade, Coeducación e Cooperación, para alumnado do centro de 1º e 2º da ESO , organizados e impartidos polo alumnado integrante e a profesora coordinadora do Consello de Igualdade do Centro.	1ºTRIMESTRE
Responsables: Elena Mª Ferro Dios como Coordinadora do Consello de Igualdade do centro.	
Recursos e materiais: Papel mural de cores, fotocopias en cor, chinchetas, carteis plastificados e todos os materiais necesarios para cada obradoiro concreto a desenvolver (bonecas, cueiros, biberóns, botóns, agullas,fíos,teas, pratos, vasos, cubertos, manteis, roupa de cama ,colchonetas, tarxetasplastificadas,etc.).	
Acción 2	
Indicador: Por segundo ano, elaboración do Programa de Radio “Diferentes pero Iguáis”, que trata de facer visible todo aquilo que ten que ver coa igualdade, a non violencia, a visibilidade da muller en tódos os ámbitos, a corresponsabilidade, a solidariedade e a inclusión.	3ºTRIMESTRE

Responsables: Elena M ^a Ferro Dios profesora de Relixión e Coordinadora do Consello de Igualdade do centro, na organización e na elaboración de escaletas para o programa, e no apartado técnico Venancio Piñeiro Iglesias, profesor de Tecnoloxía. Coa colaboración de profesorado e alumnado voluntario do centro.	
Recursos e materiais: Aula de Radio,ordeador,papel,bolígrafos.	

Obxectivo: -Valorar o papel que desenvolve o sistema educativo para fomentar o principio de igualdade, axudando a avanzar no camiño da súa consecución, concienciando e traballando para acadar una igualdade real.

Acción 1	Temporalización
Indicador-Conferencias e cursiños levadas a cabo ó longo do curso por persoal especializado tanto para alumnado como para profesorado e familias.	1º,2º e 3º TRIMESTRE
Responsables: Dirección, Ampa, Consello de Igualdade e Departamento de Orientación do Centro.	
Recursos e materiais: Espazo de reunión ,fotocopias , canón e pantalla de proxección.	

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

Obxectivo: -Comprender que a igualdade é cousa de todas as persoas ,en todos os ámbitos da vida(familia,medios de comunicación, publicidade,política ...)

Acción 1	Temporalización
Indicador-Programa de Radio Escolar “Diferentes, pero Iguais” creado, presentado e realizado polo alumnado e a profesora coordinadora do Consello de Igualdade, coa colaboración de todo o profesorado e alumnado do centro.	3º TRIMESTRE
Responsables:ElenaM ^a Ferro Dios Coordinadora do Consello de Igualdade e Venancio Piñeiro Iglesias profesor de Tecnoloxía.	

Recursos e materiais: Aula de radio, micrófonos, ordenador, folios, bolígrafos.

Obxectivo: -Interrelacionarse con entidades ou asociacións externas ó centro que defendan o valor da igualdade, colaborando con elas e participando das súas propostas ou presentándolles a nosas.

Acción 1

Temporalización

Indicador-Participación nos actos propostos pola concellalía de Igualdade do Concello de Pontevedra ó longo do curso.

1º, 2º e 3º TRIMESTRE

Responsables :Elena Mª Ferro Dios Coordinadora do Consello de Igualdade

Recursos e materiais: Camisetas do Consello, ordeadores, libros ,folios, bolígrafos.

Acción 2

Temporalización

Indicador: Participación do alumnado do Consello de Igualdade como poñentes por terceiro ano consecutivo no Congreso de Igualdade que se celebra no Pazo de Pontevedra.

3º TRIMESTRE

Responsables: Elena Mª Ferro Dios Coordinadora do Consello de Igualdade

Recursos e materiais: Camisetas do Consello ,ordeadores, libros ,folios, bolígrafos.

Acción 3

Temporalización

Participación en diferentes plans e proxectos que dinamizan o centro e colaboran á boa convivencia, á igualdade e á inclusión do alumnado do Centro:

1º, 2º e 3º TRIMESTRE

-CONTRATOS PROGRAMA :

1-Iguala-T, Convive-T, Inclúe-T

Responsable:

Responsable: Elena Mª Ferro Dios, Coordinadora de Convivencia, Igualdade e Inclusión do centro.

2-Coro "IES A XUNQUEIRA I" Responsable: Mª Luisa Sánchez González

Aula de Música, Aula de ensaios, instrumentos, folios, bolígrafos.

3-Mellora das competencias clave. Competencia matemática.

Responsable: Departamento de Matemáticas.(Rafael PiayDurán,Mª Luisa Vilanova Díaz, Rosa Mª Pena Barros, José Manuel Ramos González, Elena Olga Gutiérrez Carballude)	
4-Reforza-T (acompañamento fora do horario lectivo)Responsable: A Dirección (realiza o profesorado externo ó centro)	
5-PREMAT en 3º e 4º da ESO (acompañamento fora do horario lectivo). Responsable: A Dirección (realiza o profesorado externo ó centro)	
6-Mellora do nivel de coñecementos para acadar a excelencia. Responsable:Mª Luisa Sánchez González, profesora de Música e Directora do Coro do instituto.	
7-Mellora da Calidade de Xestión dos centros. Responsables: A Dirección do Centro.	
-PROXECTOS E PLANS DO CENTRO:	
PROXECTO PLAMBE Biblioteca Responsable:Julia Verdullas Fernández	
-CLUBE DE LECTURA Responsable:Ramona Neira Pérez	
-PROXECTO LECTOR Responsable:Beatriz Couto Fontenla	
-DINAMIZACIÓN LINGÜÍSTICA Responsable:Manuel Reboredo Tajés	
PLAN TICS Responsable:Venancio Piñeiro Iglesias	
PLAN PROXECTA:365 DÍAS DE IGUALDADE Responsable:RosaMª Pena Barros (Están solicitadas :Exposición Cartas de Amor para 1º ESO,Exposición Gráfica ilustrada “Á violencia de Xénero dille non”,Exposición fotográfica “Express-Arte” para recoñecer relación tóxicas,Obradoiro “Violencia de Xénero e o novo contexto dixital”.Charla informativa sobre “agresiónssexuais”,Carla sobre “a nova escravitude do séculoXXI:trata de seres humanos con fins de explotación sexual,outra forma de violencia de xénero”,Charla sobre “A violencia de xéneronapublicidade e nos medios audiovisuáise finalmente a obra de teatro “Golpes” sobre o impacto da violencia de xénero)	
PROXECTO TECNOLÓXICO AEROESPACIAL Responsables: Venancio Piñeiro Iglesias, Joaquín	

Manuel Castro Poceiro.
 Proxecto que da a mesma oportunidade a alumnas e alumnos para acercarse á ciencia e ó mundo da inxeniería aeroespacial.

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

3º-APARTADO DE INCLUSIÓN

Obxectivo: -Conseguir que ninguén se sinta excluído no noso centro.

Acción 1	Temporalización
<p>Indicador-Protocolo de acollemento de alumnado estranxeiro que se incorpora tanto o inicio coma ó longo do curso, procedente de etnias e culturas diferentes, que non dominan nin o idioma, nin os costumes e as relacións sociais. Facíltaselles o acollemento e a integración na comunidade escolar, o aprendizaxe do idioma no caso de non dominalo, e tamén dos costumes. Refórzaselles os coñecementos, sobre todo no caso de haber estado sin escolarizar algún curso ou de presentar deficiencias na aprendizaxe ou carencias nos seus coñecementos.</p>	<p>2º TRIMESTRE</p>
<p>Responsables: Departamento de Orientación, Titores/as</p>	
<p>Recursos e materiais:</p>	

videos,libros,fichas,folios,bolígrafos,cores.	
Acción 2	Temporalización
Indicador-Programa de Innovación educativa de Nutrición e Control de peso, levado a cabo no centro por segundo ano consecutivo ,a proposta do departamento de Relixión coa axuda e o apoio do Departamento de Educación Física,do Departamento de Orientación e coapoio da Dirección,no que un grupo de alumnado con problemas de sobrepeso , axudados por unha doctora que visita o centro e lles fai un seguemento, baixan de peso e adquiren hábitos de vida activa e saudable,quelles axuda a subir a autoestima ,mellorar as suas relacións persoais e a integración no centro.	2º e 3º TRIMESTRE
Responsables: -Departamento de Relixión: Elena María Ferro Dios -Departamento de Educación Física: Benito Hermida Rivas, Luís Rascado Iglesias, Luís Miguel Quinteiro Lopez, José Carlos Novo Comba.	
Recursos e materiais: Aula, fotocopias.	
Acción 3	Temporalización:
Participación nos Contratos Programa : Igualada-T,Convive-T,Inclúe-T	1º,2º e 3º TRIMESTRE
Responsables: -Dirección do centro -Elena Mª Ferro Dios como Coordinadora de Convivencia, Igualdade e Inclusión do centro.	
Materiais:Vídeo, pantalla, folios, bolígrafos.	

Obxectivo: -Propiciar que o alumnado con necesidades específicas e distintas capacidades se sinta valorado e estimulado para intentar alcanzar as metas que se propón.

Acción 1	Temporalización
Indicador-Atención persoalizada de reforzón nas aulas e fora delas ó alumnado con diversidade funcional, dificultades ou necesidades específicas (TDH,TDA, Asperger,etc), levada a cabo por persoal	1º,2º e 3º TRIMESTRE

do departamento de orientación e por profesorado de múltiples departamentos.	
Responsables: Departamento de Orientación, profesorado e persoal non docente,coa colaboración das familias.	
Recursos e materiais: materiais de apoio.	

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

Obxectivo: -Favorecer que todos os membros da comunidade educativa (alumnado, profesorado e persoal non docente) xoguen un papel de axuda, apoio e aceptación das diversas capacidades.

Acción 1	Temporalización
<p>Indicador-Cursos de formación do profesorado sobre :</p> <p>1º-“TDH” (1º Trimestre)</p> <p>2º-“Patios Inclusivos”,de sensibilización e a formación para poder crear espazos de lecer realmente inclusivos. (1º Trimestre)</p> <p>3º- “Nutrición, hábitos saudables e vida activa” (2º Trimestre).</p>	1º,2º e 3º TRIMESTRE
<p>Responsables: De TDH ,Ana González Correa (orientadora). De “Patios Inclusivos” y de “Nutrición”, Elena Mª Ferro Dios (Xefa do departamento de Relixión e Coordinadora do Consello de Igualdade)</p>	

Recursos e materiais: Canón,Pantallas de proxección, folios, bolígrafos,cartón pluma para maquetas.

Obxectivo: -Promover a formación na inclusión de toda a comunidade educativa.

Acción 1	Temporalización
<p>-Intervención e formación nas aulas por diferentes axentes:</p> <p>*externos ó centro (persoal do concello,de distintas agrupacións).</p> <p>*internos ó centro: alumnado integrante do Consello de igualdade, Departamento de Orientación, Coordinadores/as de diferentes programas.</p>	1º,2º e 3º TRIMESTRE
<p>Responsables: Ana González Correa (orientadora),ElenaMª Ferro Dios (Xefa do departamento de Relixión, Coordinadora de Convivencia, Igualdade e Inclusión do Centro , e Coordinadora do Consello de Igualdade). Coordinadores/as dos diferentes programas que se desenvolven no centro.</p>	
<p>Recursos e materiais: Videos,pantallaordeador,diversosmateriáis de expresión (papel mural de cores,lápices,pintura,etc.)</p>	

Obxectivo: -Coñecer a diversidade sexual, aceptar e apoiar ó alumnado pertencente a esta diversidade.

Acción 1	Temporalización
<p>Indicador-Obradoiro de Igualdade impartido por alumnado do Consello de Igualdade do centro, que mediante un xogo de tarxetas explican a alumnado de 1º e 2º da ESO conceptos que teñen que ver coa autoestima, o respecto ós demais con todas as súas características, definicións coas que aclaran conceptos como: LGTBI, diferenza entre sexo e xénero,rol,estereotipo,etc</p>	1ºTRIMESTRE
<p>Responsables:ElenaMª Ferro Dios ,profesora de Relixión ,Coordinadora de Convivencia, Igualdade e Inclusión do Centro , e Coordinadora do Consello de</p>	

Igualdade), e alumnado do Consello de Igualdade.	
Recursos e materiais: Tarxetas plastificadas	
Acción 2	Temporalización
Indicador-Acollemento e acompañamento do alumnado con diversidade sexual que o necesite ou o solicite, evitando posibles situacións de acoso.	2º TRIMESTRE
Responsables: Ana González Correa, Orientadora.	
Recursos e materiais: libros, folletos de asociación...	
Acción 3	Temporalización
Indicador: Contacto coa asociación “Pinto e Maragota” defensora da diversidade sexual e intervención no centro.	2º TRIMESTRE
Responsables: Ana González Correa, Orientadora.	
Recursos e materiais: ordeador, pantalla, canón.	

Obxectivo: Evitar que xurdan casos de acoso e ciberacoso	
Acción 1	Temporalización
Indicador: Recorte do uso do móbil dentro do centro: nas aulas, nos corredores e durante as actividades extraescolares.	2º TRIMESTRE
Responsables: Dirección e profesorado	
Recursos e materiais: Carteis de aviso nas aulas coas condicións e as sancións.	
Acción 2	Temporalización
Indicador: Curso de Formación sobre “O uso e perigos das novas tecnoloxías”. Promovido desde a Escola de Pais e nais para familias polas tardes e de formación para alumnado pola mañán.	2º TRIMESTRE
Responsables: Dirección, a Ampa, o departamento de Orientación e o Consello de Igualdade	
Recursos e materiais: Canón, pantalla, folios, bolígrafos.	

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

A todas estas actividades podemos engadir outras puntuais, coma concursos de fotografía, de contacontos, de relato curto, de poesía ou de debuxo, outros traballos de carteis, murais, collage, cancións, vídeos, con motivo de actos ou datas conmemorativas e efemérides puntuais como:

- 16 de novembro: Día Internacional por la Tolerancia.
- 2º Novembro: Día Internacional dos Dereitos de nenos e nenas.
- 10 de Decembro: Día Internacional dos dereitos Humanos.
- 25 de novembro: Día Internacional contra a Violencia de Xénero.
- 11 de febrero: Día Internacional de la Mujer y la Niña en la Ciencia.
- 8 de marzo: Día Internacional da Muller.

- 17 de maio: Día Internacional contra a Transfobia e a Homofobia.

5.3.XESTIÓN DE XEITO INCLUSIVO:

A-Dos espazos.

1-Funcionamos con Aulas Materia , de xeito que o profesorado xa está na aula e é o alumnado o que se despraza para acudir a cada materia. Eses intre de cambio de clase son momentos importantes donde podemos ir tomando o pulso ás interrelacións que se dan no centro, o respecto ou a falta del.

2-Abiblioteca como lugar de estudo e aprendizaxe, pero tamén como espazo de lecer donde o alumnado interrelaciona.

3-Os patios de recreo (interior e exterior), como espazos de esparcemento e lecer pero tamén como espazos de boa convivencia, igualdade e inclusión.

Un grupo de profesorado acabamos de comenar nestecurso un seminario de FPP de formación sobre patios inclusivos para, ó longo de todo o ano,e coa axuda e colaboración de toda a comunidade educativa (alumnado,profesorado, persoal non docente e familias) comenar a remodelare cambiariespazos para que de verdade sexan totalmente igualitarios e inclusivos.

4-A Aula de Usos Múltiples, como espazo de interacción igualitaria en numerosos actos, charlas, teatro, coro, banda de música, etc.

5-O Pavillón de Deportes, como espazo integrado, inclusivo e igualitario a través das numerosas actividades desenvolvidas tanto durante as clases de Educación Física levadas a cabo alí, como nas actividades igualitarias propostas para alumnas e alumnos durante os recreos (ex: competicións de bádminon).

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

B-Dos recursos.

1-Elaboración de recursos que están na Vicedirección, **á disposición do profesorado**, para o seu uso informativo particular ou para ser traballado co seu alumnado en calquera materia de xeito transversal:

- Documentos informativos e guías sobre TDA, TDH, TDHA, Dixlesia, Asperger, etc
- Unidades didácticas sobre múltiples temas de igualdade: mito do Amor Romántico, Violencia de Xénero, LXTBI+, discriminación por xénero (laboral, salarial, educativa, social, etc.)
- Power Point
- Vídeos...etc.

2-Elaboración de recursos que están **a disposición das familias** no Gabinete de Orientación e próximamente na páxina web do centro, para o seu uso informativo e a súa formación particular, que lles poidan servir de axuda cotiá na educación dos seus fillos e fillas sobre: a preadolescencia e a adolescencia, identidade sexual, relación tóxicas, o uso dos móbiles e das novas tecnoloxías, etc.

(Ditas carpetas íranse completando ó longo do curso con novos materiais e recursos).

3-Elaboración de recursos que están **a disposición do alumnado** na páxina web do centro, na biblioteca, no gabinete de orientación.

4-Libros adquiridos para a biblioteca que poñen en valor ás mulleres da historia e a importancia da igualdade en todos os campos do saber.

5-Programa de Radio “Diferentes pero Iguais” elaborado e realizado polo Consello de Igualdade do Centro : Alumnado integrante do Consello, Profesora Coordinadora (Elena Ferro Dios), profesor encargado do apartado técnico da montaxe e da emisión Venancio Piñeiro Iglesias).

C-Das oportunidades de realización vocacional.

Desde o Departamento de Orientación, desde as titorías e todo o profesorado en xeral, proporcionámoslle ó alumnado do noso centro , información continuada durante todo o curso , máis en profundidade ó que xa está no bacharelato ou nos Ciclos, sobre posibles xeitos de enfocar o seu futuro, seguindo as súas preferencias, a súa vocación, e as súas destrezas.

Todo isto reforzado pola asistencia a exposicións informativas fora do centro, sobre distintas alternativas de futuro o saír do instituto, visitas a distintas facultades ou empresas, ou charlas no centro de ex alumnos e alumnas que expoñen o que elixiron estudar ou facer coa súa vida, ó que se dedica na actualidade e como o lograron.

Todo isto, independentemente de que sexan homes ou mulleres, porque tanto o saber como os diferentes traballos non teñen sexo.

5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar:

Tendo en conta que a coeducación en igualdade é un dos aspectos que inflúen directamente na boa convivencia do centro, e un dos sinais de identidade do noso centro, está presente en todas as actuacións que levamos a cabo durante o curso que están baseadas en seis principios básicos:

VISIBILIDADE-TRANSVERSALIDADE - PREVENCIÓN- COEDUCACIÓN - IGUALDADE DE OPORTUNIDADES –INCLUSIÓN.

A-Procurando actuar nos principais e distintos ámbitos e cos diferentes axentes relacionados coa labor de ensinanza-aprendizaxe: alumnado, profesorado, persoal non docente, familias, institucións locais e administración educativa, cos que establecemos unha comunicación fluida e continua para acadar os obxectivos propostos.

B-Procurando en todas as actividades e actuacións que realizamos darlles un enfoque coeducativo , cooperativo e inclusivo, á vez que interdisciplinar.

Plan de Igualdade IES “A Xunqueira I” de Pontevedra

6. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN, INFORME ANUAL E MEMORIA:

Para asegurar o éxito deste Plan de Igualdade é necesario facer un seguemento do mesmo ó longo do curso, e ademais poñeranse en marcha estratexias de avaliación que den resposta ó grao de consecución dos obxetivos propostos, a idoneidade das actuacións programadas e dos recursos utilizados, a eficacia dos mecanismos de difusión, coordinación e organización interna, resultado da participación de alumnado e profesorado nas actividades propostas, etc.

Para esta avaliación do Plan de Igualdade utilizarase a observación sistemática e directa, o rexistro das actividades, reunións con titores/as e cos profesores e profesoras, enquisas e sondeos.

Ó final do curso realizarase un informe anual sobre a evolución do Plan, coas actividades desenvolvidas, grao de consecución dos obxetivos propostos, e proposta de mellora para o curso seguinte. Este informe será incluído na Memoria Final do curso.